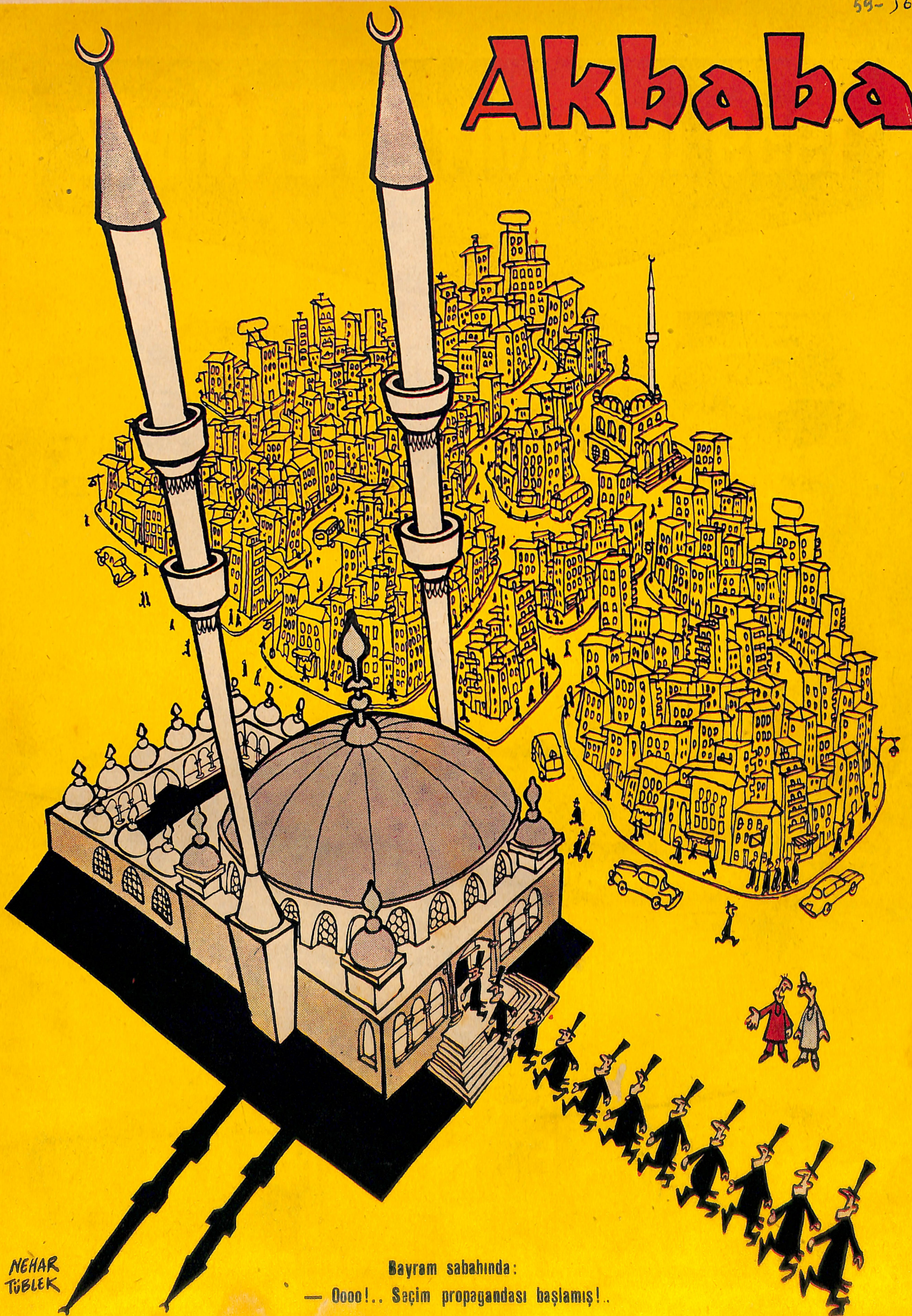

Akbaba

NEHAR
TÜBLEK

Bayram sabahında:
— Oooo!.. Seçim propagandası başlamış!..

1959 İKRAMİYE PLÂNIMIZ

50 / 2 MİLYON
APARTMAN DAİRESİ LİRA PARA İKRAMİYESİ

CEM'AN :

44
MİLYON

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

Akbaba

siyasi
mizah
gazetesi

ŞEKER BAYRAMI

BUGÜN bayram, hem de bahar havası içinde Şeker Bayramı, Tatlı konuşalım.

Tatlı konuşmak için sebep çoktur. Kötümserin gözleriyle yarı dolu bardağın, yarı boş kısmına bakmamak yeter...

Pahalılık mı? Evet, var. Ama, fiyat artışı ile kazanç artışı arasında da fark var, değil mi? En dardaki, en sıkıntıda insanımız devlet memuru bile galiba yüzde yüz fazla alıyor şimdi.

Biliyorum: Bu pahalılığa yetmez diyeceksiniz. Doğrudur. Ama dünkü ucuzluğa yeter miydi?

Geçmişte de buydu, gelecekte de bu: «Memuriyet» ile «mahrumi-

yet» arasındaki fark iki haftan öteye geçmez!

Onun dışındakileri görüyorsunuz: Sinemalarda kuyruk, çalgılı gazinolarda kuyruk, tiyatro gişelerinde kuyruk, stadyom kapılarında kuyruk...

Sirkeci köftecilerinden Beyoğlu lokantalarına kadar her yer tıklım tıklım...

Balolar öyle, kulüpler öyle, defileler öyle...

Sokakta, sivri topuksuz ayak, ipek çorapsız baldır görüyor musunuz?

Şu ateş pahası ilaç yok mu? O bile kapışılıyor. Hayır, hayır, Allah kimseye dert verip derman a-

ratmasın demeyiniz. Pahalı Optalidon satışı ucuz Asprin'i geçiyor. Şifası, büyük doktorlarımızı bıyık altından gülümseten Litrison bile gelir gelmez tükendi.. Lâf değil, kutusu yetmiş liraydı galiba!

Yok, yok, bu yemeler, bu içmeler, bu giyinmeler, bu kuşanmalar, bu eğlenmeler bedava olmaz!

Düşünün bir kere: Bu yıl Gelir Vergisi tutarı bir buçuk milyar buluyor. Rakamla yazacak olsam sıfırları bir satır doldurur. Bu kadar vermek için ne kadar kazanmak lâzım, artık hesap edin siz!

Sayın Menderes'in bir sözüne hak vermek lâzım: Bektaşî fıkarası gibi «Bir lokma, bir hırka» ya

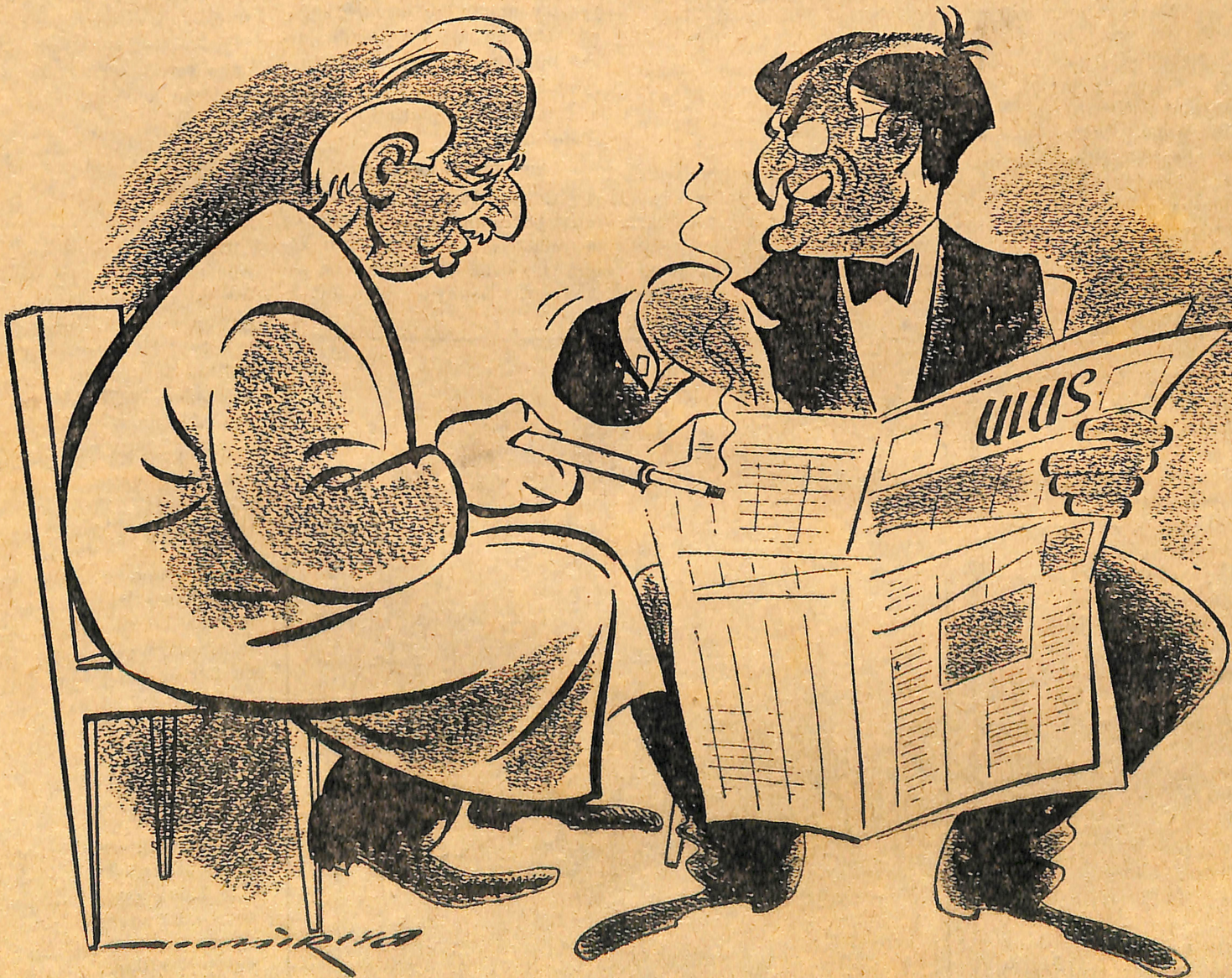
eyvallah diyen yok artık!

Yarın, piyasaya birinci, ikinci kotaların bolluğu dökülünce, Allah, «kalmadı», «yok» karikatür-cülerinin yardımcısı olsun!

Evet, darlıktan bolluğa geçişin de krizleri olacak. İnsan bile çocukluktan çıkıp gençlik çağına girerken, iç ve dış yapısıyla ne değişiklikler, ne buhranlar geçiriyor!

Biz buna, yanlış hesapların, yanlış kararların bütün dikbaşı kusurlarını da katsak, netice yine sevinmemize, tatlı, neş'eli bir Şeker Bayramı yapmamıza yeter...

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Gördünüz mü Paşam, bir hoca «Oğluna Cengiz adını koyan komünisttir» demiş.
— Yine insafli adammış!.. İyi ki «İsmet koyan» dememiş!...

BAYRAM

tebrikleri

Adnan Veli

İki Darling:

— Alo... Nonoşum... Medoş'cuğum, sen misin?
— Benim Şeri...
— Ben Nurten...
— Aaaaaa, aşkolsun... Ayol nerelerdesin kaç gündür?..
— Sorma,
— Neye sormıyayım?..
— Telefonda anlatılmaz. Ben şimdi başka şey için telefon ediyorum.
— İki kelimeyle anlatıver Darling...
— Vallahi olmaz... Telefonda, dünyada anlatamam... Ben sana bugün yarın uğrıyacağım. Ama şimdi telefon edişimdeki sebep başka... Şey için telefon ediyorum.
— Ne için?..
— Bugün bayram değil mi?
— Ha, tabii...
— Ben senin bayramını tebrik edeyim diye telefonu...
— Ah mersiiiiiii, nonoşum, mil mersi...
— Bayramını candan tebrik ederim. Sonra da öteki bayramlar için, senin bana anlattığın şekilde saadetler, hem de korkunç saadetler dilerim.
— Nerdeeeeeeee, şeri, nerde?..
— Yooo, öyle deme... Pekâlâ mümkün... Ben sana Necminin kollarında...
— Ah ben de sana, Oktay'ın kollarında şeri...
— Ben sana Ruf bar'ın terasında nonoşum...
— Ah ben de sana, Çınar'ın terasında şeri...
— Ben sana Melody d'amour'la dansederken nonoşum...
— Ah ben de sana, Jhonny Guita'la dansederken şeri...
— Ben sana, aşkın bütün lezzetlerini yaşarken nonoşum...
— Ben de sana, arzusun ufuklarında uçarken şeri...
— Ben sana her şey, her şey, nonoşum...
— Ben de sana her şey her şey şeri...
— Ben sana hayran nonoşum...
— Sen de cama tırman şeri...

★

İki tüccar:

— Alo... Ka Süleyman bey sensindir?..
— Evet, benim...
— Süleyman bey, beni tanıdın?
— Hayır, tanıyamadım...
— Nasıl olup da tanımoorsun?
Ben, yedek parçacı Artin...

— Haaa, merhaba Artinciğim... İyisin işallah...
— Çok şükür Allaha... Senin de mubarek şeker bayramın ilen ağzın tatlınsın için en celtimlen tebriklerim ilen, şayet Evropa malı Akümülatör pilâkası ve bobin istiyen var ise, bana yolhyasın... Milli Korunma kalkacağından binaen, hiç korkusuzcana satabilirim deyî hatırlatır, ve şeker bayramını en candan kutlayarak seni selâmetler ilen Cenab-ı Allah'a emanet ederim kardaşım...

★

Bir romantik:

Sevgili Güner'im, yavrum benim...
Uzun zamandır içimde yaşayan derin aşk, sensiz geçirdiğim bu bayram gününde, beni çok mahzun ediyor. Ama asıl bayramın, birbirimizin kollarına atılacağımız ve serenatlar memleketine doğru yelken açacağımız mes'utgünlerin içinde gömülü olduğunu düşünüyorum ve sevginle titriyen varlığını, ancak bu ümitle besliyorum.
Çiçeğim!.. Saadet meltemlerinin bizleri saracağı mutlu günler o kadar yaklaştı ki, ben bunları şimdiden hayal ettikçe aşkın o tılsımlı dünyasına daha çok gömülüyor ve bütün varlığımı kaplıyan

bir saadet sar'ası içinde kendi kendime mırıldanıyorum:

Günerim, günerim...

Sensiz yaşıyamam, sönerim..

Bayramın kutlu olsun sevgilim.

Nejat

★

İki külhanî:

— Musallacı Tefik!..

— Yes dedik...

— Anam babam kardeşim, şöyle gel be yoldaşım.. Bugün bayram-ı şerif olması münasebetinden...

— Haa, tabii ya...

— Gel bakayım şöyle... Eleni'den başkasının dudağı değmemiş yanağından bir mezelik bus ederek, mubarek şeker bayramını...

— Eyvallah dedik canım çiçeğim... Ben de senin sağ küpeş-tenden öperek bayramının pencüyek dümanını kurtlarım arkadaşım, Cenab-ı Allah bizim gibi erkek milletine daha nice nice bayramlar nasip edereden, Yorgo'nun tezgâhında tatlı bayramlar göstereyim...

— Amiiiiin, iki gözümün hiç bir... Cenab-ı Rabb'im cemi cümlemizin bayramını mubarek etsin ve de müdürîyet sopasıyla iftar etmeyi bir daha da göstermesin aslanım. Gel bakayım, şöyle bir ö-

peyim. Akşama da Hacı'nın meyhanesinde beklerim haaaa...

★

Bir gazeteci:

«Kardeşim Tarık,

Ankaradaki siyasi şahsiyetlerin kanaatlerine göre, pek yakında tahakkuk edeceği bildirilen basın affını bu bayram gününde sana müjdelerken, zaten çileli bir meslek olan gazeteciliğin, hürriyet davasında şerefli bir yeri bulunduğunu da hatırlatırım. Herkesin gülüp sevindiği bu bayramlarda, senin hapishanede bulunduğunu düşünmek bana çok acı geliyor. Ama bu memlekette bir gün isbat hakkı gerçekleşecek ve basın, mücadelelerinde muzaffer olacaktır. Benim bu sözlerimi, kafana aynı punto ile yerleştir. Şeker bayramını candan tebrik eder, karşılama yollarında kurban olmaksansa, hürriyet dâvası uğruna kurban olmayı daha şerefli bir netice saymanı beklerim kardeşim.

Faruk»

★

Bir yeni türkçeci:

«Mete'cim.

Bayram ilişkisiyle sana yazıyorum bu betiği... Etkinliğim pek çok bu sıra. Beni kınama... Ama duymu, biraz da soyçekimim itekledi beni bu eyleme... Hiç ildem değilim bu yönden... Oysa dürüşken olmak, ödevcil olmak, kesenkes daha iyidir kanısındayım.

Bayramın sana esenlik iletmesi, can dileğimdir. Mut içinde, kut içinde, coşku duyuları içinde ol. Ölümcül evrende, tasa neye? Öznelcilik insanı, bu sonuca iletir bizi. Yaşamada üzüntü, pesekten öte gidemez. Bunu ben akılcı söylüyorum, uzaduyumla değil. Yaşamamın simgesi budur. Belle bunu. Sana özlemim, gün gün ucsuzlaşıyor. Betiğime karşı betik beklerim.

Unal»

★

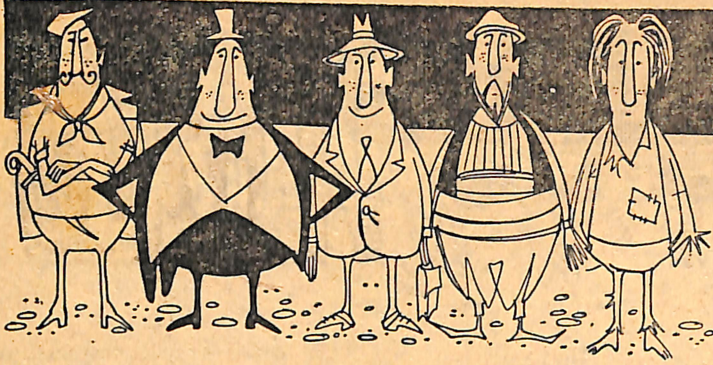
Bir partili:

«Çok muhterem ve büyük âlîcenap başkanım!

Mubarek şeker bayramı dolayısıyla siz büyüğümün aklımdan çıkmasına elbette mümkün olamayacağını takdir edersiniz. Bayramda sizi unutmak çok büyük bir namkörüklük olur. Onun için nâciz tebriklerimi zatî âlinize takdim etmek istedim.

— Bak ulan bayramlık yamama...

Vatandaş KİMDİR?

Hani her şey aklıma gelirdi de, benim çocuklarımın içinden günün birinde bir dâhi çıkacağı, ölsem aklıma gelmezdi. Çocukların tembel, durgun halini gördükçe, cinlerim tepeme sıçardı. Hele büyük oğlan çalışıp bir şeyler meydana getirmek için değil de, oturup miskin miskin düşünmek için dünyaya gelmiş sanki... Asabıma hâkim olamadığım zamanlar karışma alır, bir güzel haşlardım. «Nedir senin bu halin, derdim, elâlem durmadan çalışır, sen miskin miskin oturursun. Sen de uğraşıp, bir şeyler yapsana... Yap da isterse kimse yüzüne bakmasın.» Böyle söyleye söyleye itmekle yürütülen belediye otobüsleri gibi, oğlanı gayrete getirdim galiba... Okulda bir ödev vermişler. Konu eleştirilecek, genişletilecekmiş. «Vatandaş kimdir ve vatandaşın vazifeleri» ni en iyi şekilde belirtecek eserler, okullar arası yarışmaya sokulacakmış. Bizim oğlan sevincinden kuduruyor; «Adım dâhiler listesine geçecek» diyor, başka bir şey demiyor. Eh, ne söylenir? Sessizce odama çekiliyorum. Öteki odadaki sessizliği bizim oğlanın konuşması bozuyor. Ya ablasına, ya da kardeşine soruyor olacak:

— Vatandaş kimdir?

Birbirine karışan sesler arasından, kardeşinin izahı duyuluyor:

— Vatandaş hepimize derler...

Bizimki kızıyor:

— Ulan bu bir inceleme yazısı; yâni senin yüksek zekâna dayanıp, vatandaş bana derler diye mi yazayım?

— Tabii... Soru okadarsa, cevabı da böyle olmalı...

Ablalarının sesi duyuluyor:

— Vatandaşın kim olduğunu bilmeyen dâhi, müsaade edersen ben söyleyeyim: «Aynı vatan üstünde, aynı bayrak altında yaşayan milliyeti bir, uyurluğu bir topluma, vatandaş denir.

— O senin dediğin asma kabağı, mayısta çıkar. Sen, ben, o, öteki, bizler halkız, ahaliyiz. Ben vatandaş soruyorum' Bak şu gazetelere... Neler yazıyor? Vatandaş esnaftan şikâyetçi; vatandaş şoförlerden yaka silkiyor; vatandaş pahalılıktan bunalmış vaziyette; sütçülerin zam isteği vatandaş endişeye düşürüyor; bir bakkal, bir vatandaş fahiş fiyatla yağ satarken yakalandı; daha

bunlara benzer yüzlercesi... Eğer bir vatan üstünde yaşayan kişilerin hepsi vatandaş olsaydı, herkes birbirlerine vatandaşlık vazifesini yapar, kimse kimseden şikâyetçi olmazdı' Gazeteler; vatandaş esnaftan şikâyetçi, vatandaş şoförlerden şikâyetçi, gibi yazılar yazmazlardı.

Ablası:

— O halde, vatandaş olmayan bir vatandayız, öyle mi?

— Siz, daha benim ne demek istediğimi bile anlamıyorsunuz. Demek istiyorum ki, ne şoför, ne esnaf, ne memur, bildiğimiz iş sahiplerinin hiçbirisi vatandaş değildir. Her şeye rağmen, ne iş yaptığımı, nerede bulunduklarımı bilmediğimiz kimseler var ki, işte vatandaş onlardır. Burada başarmam gereken de, iyice eleştirip, lâf olsun diye vatandaş ismi takıldıklarımız değil de, gerçek vatandaşları meydana çıkartmamdır.

Küçük oğlum atıldı:

— Kusura bakma ama, sen sağ malamaya başladın.

— Neden?

— Bir defa olsun siyasî konuşma dinlemedin mi sen?

— Dinledim...

— Ne yapıyor hatip? Kendisini dinlemeye gelen kalabalığa ilk

söylediği söz ne oluyor? «Sayın vatandaşlaaar» değil mi? Eğer herkes vatandaş olmasaydı, hatip de konuşmasına, «sayın bakkallar, sayın şoförler, sayın doktorlar» diye başlardı, değil mi? Neden, kimseyi kimseden ayırt etmeden, umuma vatandaş diyorlar?

— Ulan amma da enayımıssın ha, Milleti piyazlamak, kafese koymak için vatandaş diyorlar oğlum. Bu neye benzer biliyor musun? Şimdi ben senden bir yardım istesem, yapamazsın. Ama «haydi aslanım» diye dil döksem, aslanın hayvan olduğunu bildiğin halde koltukların kabarrır, yumuşar, istediğini yapıverirsin. Şimdi ben sana «aslanım» deyince sen, aslan mı oluyorsun? İşte bu bir kandırma politikasıdır. Siyaset adamları da millete «vatandaşlar» diye hitabetmekle, orada bulunanlara vatandaş ünvanını vermekle, en kestirme yoldan gayelerine erişiveriyorlar, o kadar!

Oturduğum yerde duramıyorum; içim içime sığmıyor; kalkıp birkaç söz de ben söylemek istiyorum ama, sonra aramızdaki yaş farkı, beni olduğum yere mihliyor. Zaten biraz tenkit etsen adama, eski kuşak n'olacak, dedikleri gibi, iğrenç bir şey görmüccesine de burunlarını büzüveriyorlar. Eh, ne yapalım... Nesil modern, resim modern, şiir modern, belki mantık da bir modernleşme olmuştur kaygusu ile sesimi çıkartamıyorum.

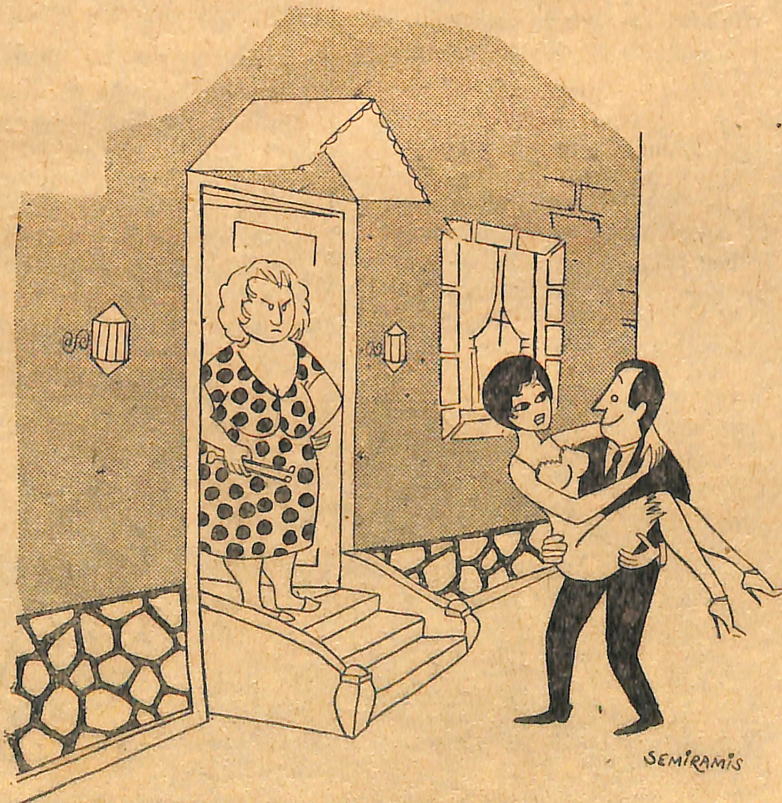
Ertesi akşam eve geldiğimde büyük oğlum harig, herkeste ağlamaklı bir hal vardı. Sebebini güç öğrendim. Oğlum, vatandaş problemini çözebilme, eserini verebilmek için bütün gün telefonun başından ayrılmamış, yüze yakın konuşma yapıp, durmadan yazı yazmış. Nihayet akşam yemeğinden sonra, eseri elinde aramıza karıştı. Meraklı bakışlarımız arasında okumaya başladı.

— Vatandaş kimdir sorusuna cevabımı verirken, sâbitleşmiş fikirlerden kaçınmaya, çağımızın teknik icaplarına yararak hareket etmeye gayret ettim. Eskiler, her ne kadar aynı vatan üstünde, aynı bayrak altında yaşayan uyurluğu bir, milliyeti bir topluma vatandaş denir diyorlarsa da, öte yandan da halk kitlelerinin sınıflandırılması, isimlendirilmesi, vatandaş aramakla bulunamayacak, gözle görülemeyecek bir hâle sokmuştur. Devrimiz araştırma devridir.

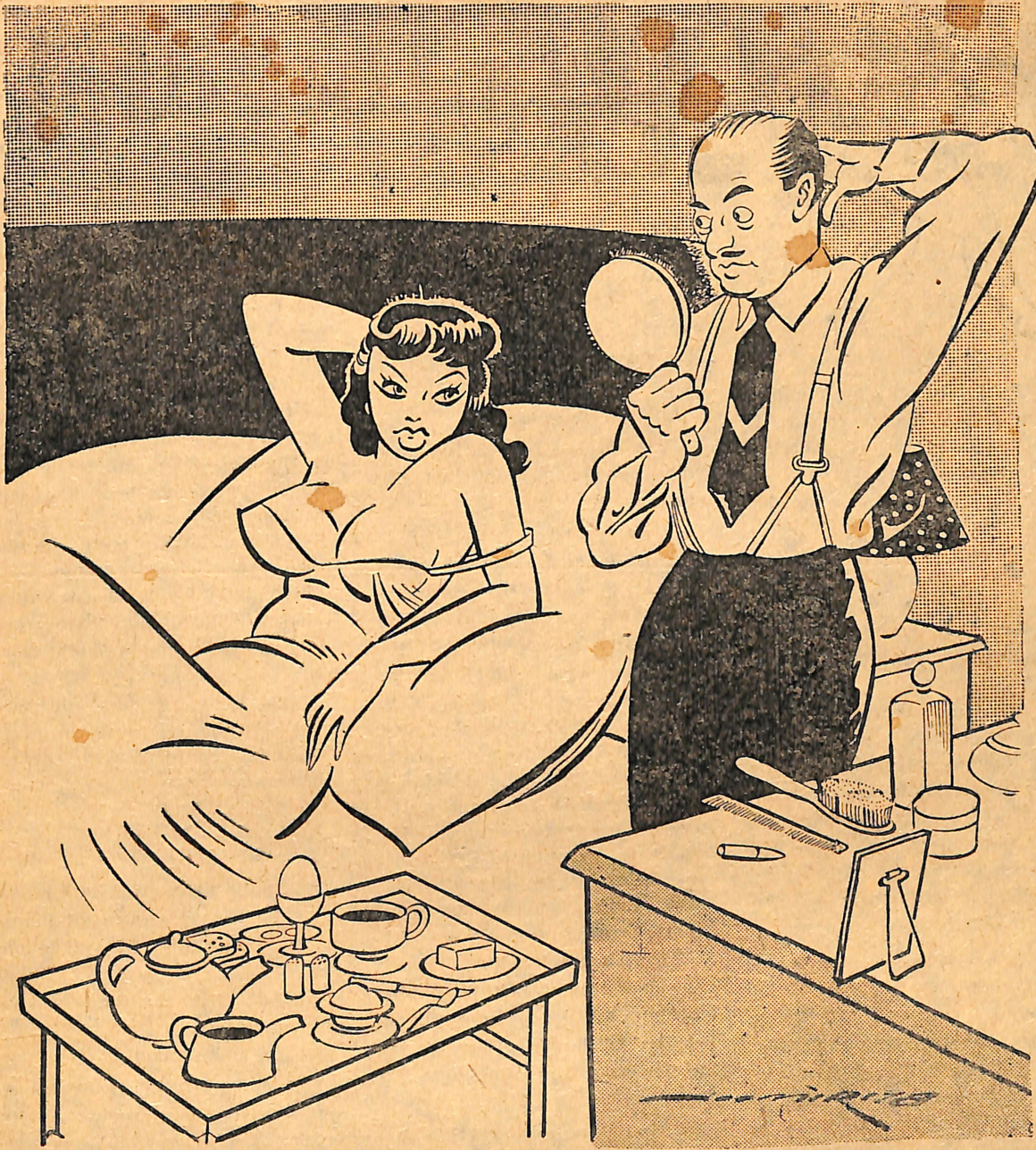
Büyük tetkikler, ince hesaplar sonunda ancak vatandaş bulup, kulağından tutarak meydana çıkaracağız. Eğer aynı vatandaşı yaşayan herkes vatandaş olsaydı, gazeteler ve diğer haber vasıtaları: «Bir bakkal, bir vatandaş fahiş fiyatla yağ satarken yakalandı», «Vatandaş şoförlerden şikâyetçi» ve daha bunlara benzer yüzlerce tabir kullanmaz, verdiği haberi: «Bir bakkal vatandaş, diğer bir vatandaşa fahiş fiyatla yağ satarken yakalandı» gibilerden yazardı. Sütçü, vatandaş kandırır, doktor, vatandaşın fazla ücret alır; tüccar, vatandaş soyar. O halde mesele bütün çıplaklığıyla meydandadır. Biz, siz, onlar, hem vatandaş, hem değiliz. Nasıl mı olur? Anlatayım: Belediye Müfettişlerinden Bay Ahmet İnceler, Manav Hüseyin Tufanda'dan bir kilo elma alırken vatandaştır. Amma aynı zat, dükkâna teftiş için gelince, Bay Ahmet İnceler müfettiştir, manav vatandaş!

Bir misal daha verelim: Eczacı Agop Altınyan efendi, yeni satın aldığı apartmanın ferağ muamelesi için Tapu Dairesine gittiği zaman, dosya kâtibi Bay Mazlum Boynubükük'tün karşısında vatandaş Agop'tur. Kâtip de sayın devlet memuru ilâç yaptırmak için eczahaneye gitmişse, Agop Altınyan efendi eczacıbaşdır. sayın devlet memuru da adı ve soyadı gibi sahiden boynubükük bir mazlum vatandaşdır!

O halde neticeyi anlamış oluyorsunuz: Memleketimizde yaşa-

— Bak karneğim, bayram şekeri getirdim!

— Artık daktilom değil, karımsın... Öyle her bayram hediye istemek yok ..

yan yirmi altı milyon insanımızın hepsi, yerine ve işine göre hem vatandaştır, hem de vatandaş değil!

Nusret Vedat SAYGEL

Bir not:

Nusret Vedat'ın bu güzel hikâyesi, geçen hafta, çok eksik, çok değişik bir şekilde başka bir dergide çıkmıştır.

Akbaba, hikâyenin ashını, tam olarak neşretmekte bir beis görmedi.

Bunu açıklarken, Nusret Vedat Saygel'in bundan böyle bütün yazılarını, daima yeni kıymetleri bulan, tanıtan Akbaba'da yayacağını sayın okuyucularımıza bildiririz.

Gelecek sayımızda, genç yazarın en yeni ve en güzel hikâyesi: Cepheden İstifa Var!

Dönüş!

Gazetelerde bir haber: Dünyanın dönüşü ağırlaşmış!.

Particilerimizin radyolar dolusu, ajanslar dolusu, macuncu fırılacağı gibi, yel değirmeni gibi fırıl fırıl döndükleri bu zamanda ha?... Gel de inan!

Hayır, bu bizim dünyamız olmayacak!

At martini

Trenin restoranında bir D.P. milletvekiline:

— Beyefendi, Vatan Cephesine katılanların toplamı 29 milyon olmuş, ne bahtiyarımız dedim...

— Oh, oh! Bu, nüfusumuzun arttığına alânettir! diye kahkahayı bastı...

Esrar deposu!

Sait isiminde bir sabıkalı, Üsküdar'da Ayazma Camiinin tabutluğunu esrar deposu yapmış.

E, bravo... Esrar saklamak için de tabutluktan daha esrarlı yer bulunmaz!

Havadis

Büyük Millet Meclisinin açılışını veren gazetelerin manşetlerine bakınız, istisnasız hepsinde aynı cümle:

«Büyük Millet Meclisi, çalışmalarına kavgayla başladı» ya da «Meclis, dün gürültülü ve hâdiseli bir oturum yaptı»

Böyle başlıklar, artık okuyucuya enteresan gelmiyor, ilgi de çekmiyor.

Ne zaman ki gazetelerimiz: «Meclis, dün sâkin bir oturum yaptı» diye yazarlar; işte o vakit okuyanlar hayrette kalacaklardır...

Övüntü

Gazetelerin yazdığına göre güneşte kara lekeler görülmeğe başlanmış.

Bazı kişiler, buna pek memnun olmuşlardır. Zira, güneş te kendilerini teyit ediyor. Artık rahat rahat karımıza geçip:

— Görüyorsunuz ya, Güneşte bile leke var, diye övünebilirler.

SUYA ÇİZGİ
YAŞAR ÖZEN

Elhak!

Feministler kongresinde, Bernard Shaw'ın bir konuşma yapmasını isterler. Shaw da kalkıp, kadın dinleyicilerine hitap eder; der ki:

— Hanımlar, dünyaya kırk akılla gelirler...

Üstadın bu cümlesi, çılgın alkışlarla kesilir, dinmek bilmeyen alkışları Shaw eliyle susturup devam eder:

— Fakaaat, her sene birini kayıp ede ede, 40 yaşında akılsız kalırlar.

C. H. P. Kadınlar Kolu Başkanı Güzide Tanrıyar'a, Shaw'ın bu nüktelerini anlatıp ne dersiniz? dedik... Dudağını kıvrıp: «Saçma, kadımlar akılsız kalmazlar, çünkü 40 yaşına gelmezler» diye cevap verdi...

Nuhun gemisi!

Bir vatandaşımız, sayın İnönü'yü memleketine davet etmiş ve demiş ki:

— Paşam, eğer memleketime gelersen, sana bir deve, bir dana, 400 de davar kurban edeceğim...

Sayın İnönü de: — Yazık değil mi bu hayvanlara? demiş.

Elbette yazıktır. Kedilerin Vatan Cephesine kaydedildiği şu günlerde D. P. ocak başkanlarına iş çıktı. Ne yapıp yapmalı bu vatandaş, 400 davarı, bir dana ve deveyle Vatan Cephesine aktarmanın yolunu bulmalılar.

Duygudan duyguya

Bay Fatin Rüştü Zorlu, «Muhalefetteki arkadaşlarımızda aşağılık duygusu var» diye bir teşhiste bulunmuş. Aynı muhalefette, bundan önce bir büyüklük duygusu vardı; — «Bu memleketi İkinci Dünya Savaşına girmekten liderimiz İsmet İnönü korudu» diyorlardı... Sonra mesele, bizzat Fatin Rüştü beyin ifşaatıyla anlaşıldı, meğer İkinci Dünya Savaşına girmememize, o sırada Paris elçiliğimizde kâtip olan, Şimdiki Dışişleri Bakanımız, İnönü'ye geçtiği bir telgrafla mâni olmuş.

Bu hale göre, büyüklük duygusu balon gibi sönmüş muhalefete, tabii kâla kâla aşağılık duygusu kalıyor...

A RKADAŞIM iyidir, hoştur, gelgelelim zurnacının karşısında limon yer.

— Yahu yapma dedim, bana öyle her rastladığında aşk maceralarından filân dem vurma.

— Kah kah kah kah kah!

— Bak kafam kızıyor!...

— Kafan ateşlendi mi? O ağzından burnundan çıkanlar cigara dumanı be!...

— Peki bu akşam neredesin?

— Filânca kulüpte.

— Ben de gelicem.

— Başımınla beraber. Bu günlerde tepetaklak oldum zaten.

— Hinzırlık yapma. Gece elbiselerinden birini verebilir misin?

— Hay hay.

Aziz arkadaşım 1.95 boyundadır. Bendeniz de 1.65 miktarındayım. Elbise meselesini düşündükçe kafam vidası gevşemiş bir hesap makinesi gibi işliyordu: İki kere iki, beş... Elde var sıfır. Tamam...

Pansiyona vardık. Elbise bana büyükçe geldi. Ben de elbiseye küçükçe geldim. Uyduk!... Pantolonun üst kısmı tam göğsümün hizasında. Çamaşır ipiyle omuzlarıma bağlamak ilk defa onun aklına geldi. Ceketin altından hiç çıkılmazmış.

— Bana acık ta ansiklopedik malûmat ver dedim. Meselâ toplantının baş köşesinde bir ahûyla başbaşayız. Vay başıma gelenler. O durumda neler söylenir, ne anlatılır? Yani şey fakat...

Çocukluk arkadaşım:

— Çocukluk yapma dedi, edebiyattan filân bahset gitsin.

— Billâhî yapamam... Pek edepliyimdir ama edebiyattan hiç çıkmam.

— Peki dur başka bir şey düşüneyim, meselâ malûm ya cinsi lâtif atılğan erkekleri pek takdir eder. Avcılıktan anlar mısın?

— Beş yaşındayken bir defa serçe kuşu tutmuştum.

— Tamam... Derhal sanki dünyanın en meşhur avcısıymış gibi bir tavır takın. Avcılık maceralarına dair salla gitsin. Afrikada aslan kaplan dan dun zart zurt filân...

— Bak buna azıcık aklım yattı.

Derken efendim, köşe başında miadı dolmuş, çilesi dolmamış, langır lungur bir dolmuşa atladık. Dırrrrt. Toplantı salonuna.

Bendeniz böyle cazlı cuzlu toplantılarda pek sıkılğan gibi bir şey oluyoruz. Amcam da böyleydi, ömrünün sonunda öldü.

İyi kalpli arkadaşım önce, biraz açılmam için bir bardak cin sunmuştu. Sonra biraz kapanmam ve sızıp kalmam için olacak bir bardak daha verdi. Başlamışım şaşı şaşı bakmaya. İnsan böyle olunca teki çift görür tabi. Başladık efendim iki güzel ahûyla çene çalmaya. Ben onları dört gö-

rüyorum tabi. Gidip bir bardak daha içtim. Dört kere dört onaltı. Bir bardak daha, on altı kere on altı kaç eder?... Artık önüm, arkam, sağım, solum, altım üstüm, içim dışıp hep güzel ahûlarla dolu.

Anlatıyormuşum:

— Bendeniz Afrikada kaplan avında, zavallı hayvanı cart diye vurmuştum...

— Anlatın ne olur...

— Başüstüne hanfendi anlatayım. Ah bilseniz Afrika ormanlarını... Ağaçlar orada arap saçı gibi birbirine karışmıştır. Müthiş sıcak hava insanı sanki dört kadeh cin içmiş gibi çarpar... Yamyamların ortasında cinci büyücüler vardır. Hiç unutmam onlardan bir tanesi meğer beni afsunlamış, Güneşin altında geviş getiren bir gergedanın sırtına uzanmışım. Horul horul uyuyordum. İnanır mısınız hâlâ çarşıda pazarda, bazen kendi kendimi çimdiklerim. Aca- ba cinci rüyası mı görüyorum hâlâ derim kendi kendime. Sonra gergedan efendim, kuyruğundan tuttuğum gibi tepesi aşağı bir silkeledim. İçi boşaldı. Derisini beş bin liraya sattım efendim. Gık Yaaa!...

— Ne enteresan maceralar ah... Biraz balkona çıksan beyefendi, sizi ay aydınlığında dinlemek ne

zevk... Başbaşa Afrikayı hatırlardık.

— Çıkalım efendim çıkalım...

Balkon kapısı diye pencereye atlamışım, kolumdan asılıp balkona çekti.

— Orada da geceler böyle tatlı mıdır? diye sordu.

— Tatlıdır efendim tatlıdır. Hele bir defasında ayının birinden iki petek bal kapmıştım... Parmak parmak atıştırdık. Sıcak da bir taraftan, öööö...

— Ah, şöyle otomobille bir gezinti yapsak. Sizin gibi pek meşhur bir avcıyla yan yana olmak...

Kapının önünde hususi otosu duruyor. Geçti direksiyonun başına. Bip bip... Sonra otomobilin arka tarafına dönüp bendenizi azıcık haşlar gibi oldu:

— Canım neden geçip arkaya oturdunuz? Gelsenize yanma.

Otomobilin içinde bacaklarımı kaldırıp ön tarafa kaymışım. Gaz bastı, motor homurdandı, başladık yağ gibi kaymaya. Ohhh!...

Kadın aklına geldikçe direksiyonu sağa sola kırıyordu.

— İşte hanfendiciğim bizim pansiyon şurası.

— Sahi mi?

— Billâhî sahi.

— Aman ne cici.

— Yanlış baktınız galiba efendim. Şu penceresinden yıkanmış çoraplar, mendiller filân sallanan yer.

— Oh!... Sizin yaşadığınız odayı görmek isterim.

— Ne, aman aman!...

Lâf dinlemiyordu. Bastı frene, zıncı diye durduttu arabayı. Ayaklarım geri gide gide bizim odaya vardık efendim.

Mantosunu çıkardı. Köşedeki divanın üzerine kendini attı:

— Siz de çıkarsanız ceketinizi, sıkılmıyor musunuz?

— Sıkılıyorum tabi...

Elimi ceketimin içine daldırmışım Omuzlarıma asılı ip elimde değdi. ööö bunu dünyada yapamam.

— Niçin diye gözlerini açtı, sizce ceket çıkarmak günah mı?

— Ah!... Ben ceketsiz yaşayamam efendim.

— Nasıl, ceketle mi yatarsınız?

— Şey, ben Afrikadayken.

— Peki yıkanırken?...

— Hamamda bile natır beni ceketin üstünden keseler efendim. Hattâ doğduğum zaman ceketli bir yumurcak doğdu diye yazmışlar, gazetelerde belki okumuşsunuzdur.

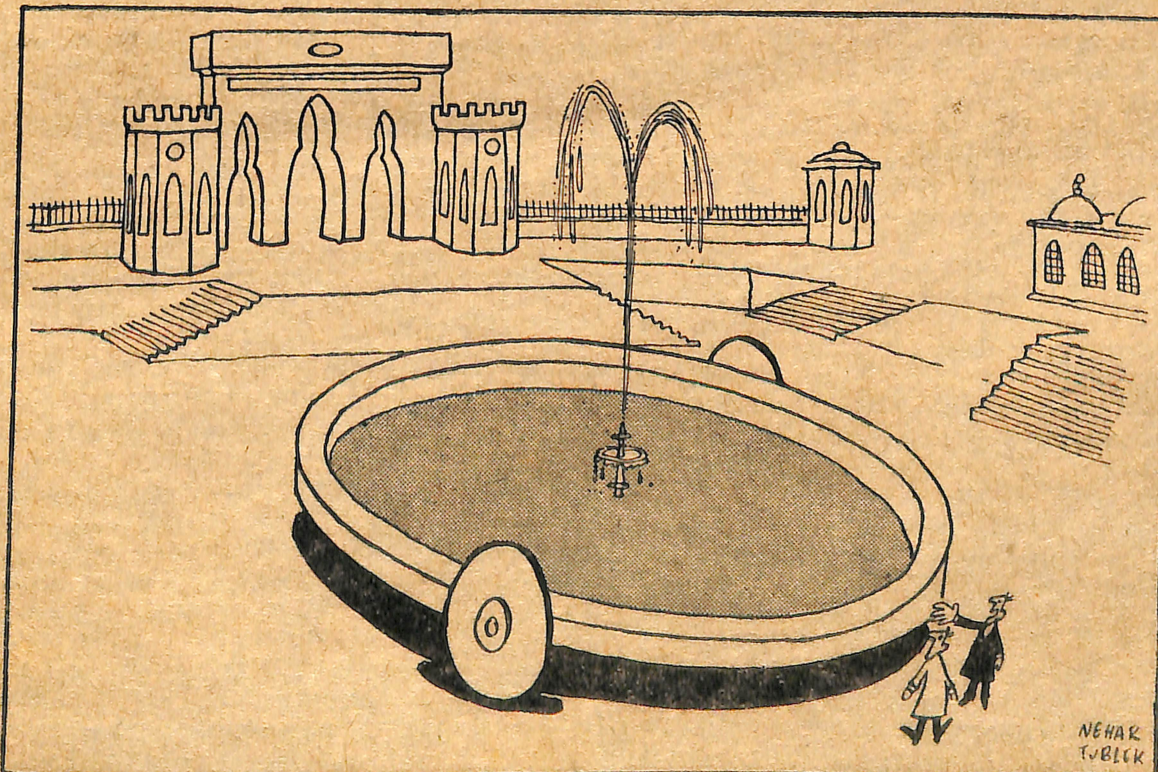
İşte asıl bundan sonra olanlar oldu. Yerinden sahici bir kaplan gibi fırladı:

— Vay hain! Sen doğduğun zaman ben gazete okuyacak kadar büyük mü imişim?

— Canım ben işin o tarafını düşünmedim!

— Sen, değil aslan kaplan, sinek bile avlıyamazsın.

Beyazıt meydanına tekrar havuz yapılacak... (Gazeteler)

— Bu defa havuzu portatif yaptık beyefendi... Beğenmezseniz kaldırırız!..

Kıvrımlar!

Fransız şehirlerinden birinin valisi New-York'u ziyarette gitmişti. Kendisine önemli yerler gezdirildi. Umumi manzarayı görmek için, şehrin en yüksek binası olan Empire State'in tepesine çıktığı zaman kendini kaybetmiş durumda etrafa öpücük dağıtmağa başladı. Sonra şöyle mırıldandı:

— Ah... Bana bir kadının kıvrımlarını hatırlatıyor.

Etrafındakilerden biri şaşkın şaşkın iordu:

— Neden?...

Fransız valisi:

— Mösyü, diye açıkladı. Bana her şey bir kadının kıvrımlarını hatırlatır.

Beyin!

Batıdan New-York'a gezmeğe gelmişti. İki gündür şehrin görülecek yerlerini, barlarını dolaşa dolaşa bitiremiyordu. O akşam da geç vakit yorgun argın oteline dönerken köşe başında maskeli bir adam yolunu kesti ve tabancasını burnuna dayayarak:

— Sökül paraları, dedi; yoksa beynini dağıtırım.

Batılı turist güldü:

— Dağıt azızım! New-York'ta beyinsiz yaşanır ama, parasız asla!...

Saat!

Bir adam, kalabalık bir cadde de dedesinden kalma koca saati tamirciye götürüyordu. Saatin büyüklüğünden önünü göremediği için bilmiyerek bir kadına çarptı ve onu yere yuvarladı.

Eşyalarını toplayıp kalkmağa çalışan kadın öfkeyle sordu:

— Bu hantal şey taşınır mı be adam. Herkes gibi kol saati tak-sana!...

Hava alanı!

Bir gece kulübünde güzel bir kızı dansa kaldıran adam, kızın boynuna ince zincirle bağlı altın uçağa devamlı olarak bakıyordu. Nihayet kız dayanamayıp sordu:

— Küçük uçağı çok mu beğen-diniz?

Adam cevap verdi:

— Hayır... Ama meydanına bayıldım...

Numara!

İki Amerikalı, Mısırda bir müzeyi geziyorlardı. Büyük bir mum yanın önünde durdular. Altındaki kartta «B.C. 1187» yazılı idi. Turistlerden biri sordu:

— Bu kartta yazılı olan, ne nu marası acaba Jimmy?

Öbürü biraz düşündü ve:

— Herhalde dedi, adamcağızı çiğniyen arabanın numarası olacak!..

Merdiven!

Okula dört gün devam eden bir deli beşinci gün uzunca bir merdiveni sırtlayarak yola düştü. So-ranlara şu cevabı verdi:

— E... Artık yüksek okula devam edeceğim!...

Haber!

Bir İngiliz ailesinin on yaşındaki kızı annesine sordu:

— Anne, Prenses Elizabeth çocuğu olacağını nasıl anladı?

Anne daha cevap vermeden beş yaşındaki kızı hemen atıldı:

— Herhalde okumak biliyordur. Çocuğu olacağını bütün gazeteler yazmıştı...

Çeviren: Sümer Sümer

Ve iskarpininin topuğuyla ka-hurma ağacının tepesinde, en in-famda ses çıkardı: Takkk!...

— Anladın mı?

— Anladım.

Mantosunun etekleri uça uça, arkasında baygın bir esas kokusu bırakarak uçup gitti.

Pencereden baktım: Otomobilin kapısında, Belki koşup diz göke-rim, yalvarırım diye düşünüyor. Hemen koşup ayaklarına kapan-malıyım derken, aklıma geldi; ey-vah yine ceket diye tutturacak.

Başlamışım uzaktan uzağa elle-rimle kollarımla işaret ede ede Afrika maceralarıma: «Ondan sonra hanfendiciğim, kocaman bir

ce dala kocamana bir maymun yapışmış, onun kuyruğuna da ben yapışmışım, havada sallanıyoruz... Aşağıda tam altımda kocaman bir aslan ağzını faras gibi açmış bek-liyor...»

Otomobilin arkasındaki iki kı-rımızı lamba ateş gibi yanıp sön-dü. Motor homurdandı. Dırrrt. U-zaklaşıp gitti.

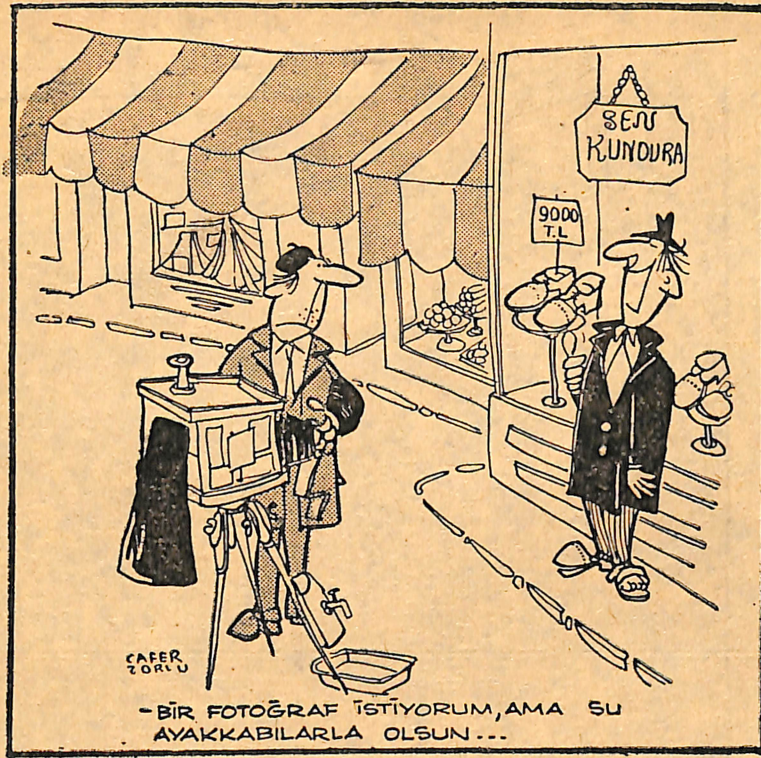
Bana bu macerasını anlatan ar-kadaşım kafasını kaşdı:

— Bazen şu kadınlar ne tuhaf oluyorlar canım!

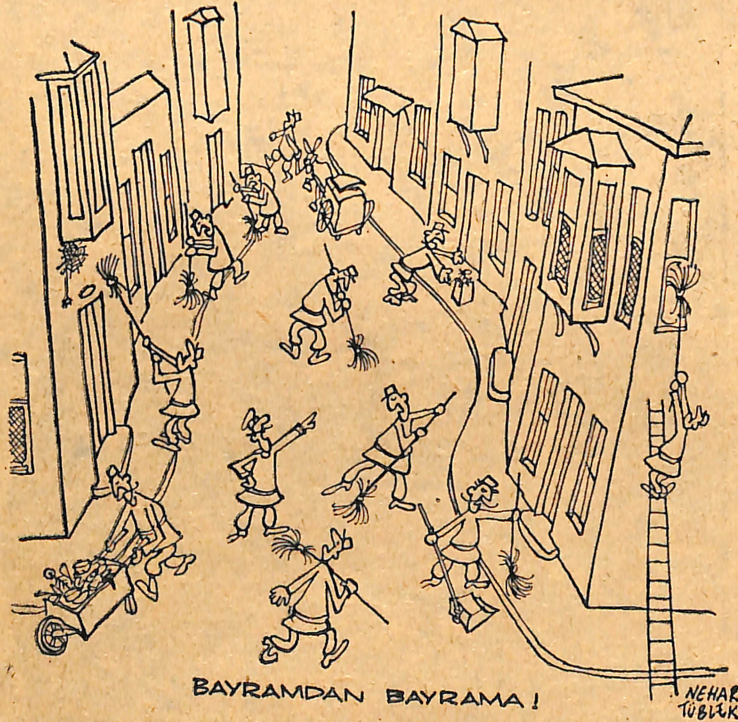
A. B. C.

—Sizden evvel tuttular bayım!...

-BİR FOTOĞRAF İSTİYORUM, AMA ŞU AYAKKABILARLA OLSUN...

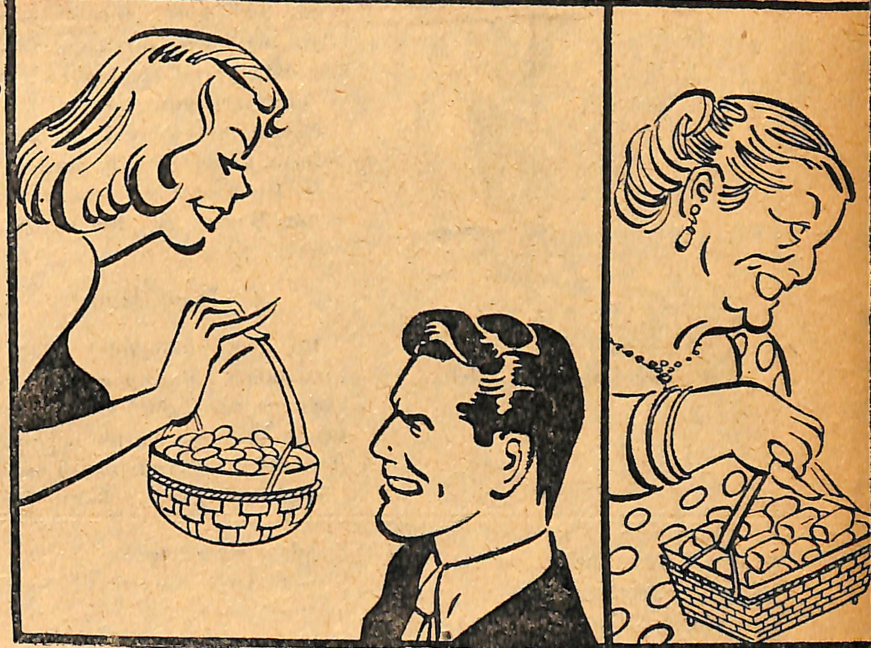

BAYRAMDAN BAYRAMA!

-ŞEKER ALABİLSEYDİK, SİZE BU ŞEKERLİKLE İKRAM EDECEKTİK !...

BAYRAMINIZ

— Bir şeker!..

— Bir

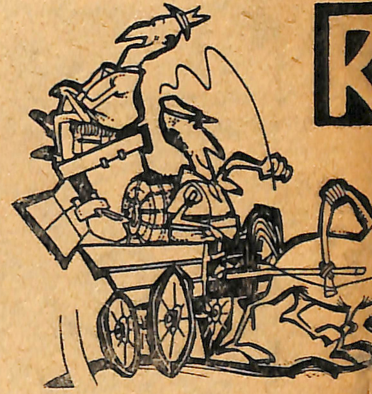
A RTIK her şey bitti sevgilim! Mahallede esnaf kısmı ve-resiye-yi kestiler. Ne şeker, ne tuz, ne biber... Hiçbir şey kalmadı evde, Hattâ sen bile kalmadın, ben bile kalmadım, püf!...

Hatırlıyor musun? Tam on sekiz ay önce, aşkın şaşkın taşkınlığı vardı içimizde... Tam on sekiz mağazaya taksit takıp evlenmiştik. Evimizin pencerelerinden allı güllü basma perdeler sallanırdı; bacası eğriydi ve dumanı doğru tüterdi sevgilim...

Seninle, üç ay o evde, beş ay bu evde... Sekiz mahalle dolaştık A-lacaklılar peşimizde, kuyruklu yıldızlar gibiydik. Sekiz mahallenin bakkalı, çakkalı, manavı, kasabı, ev sahipleri hep peşimizdeydi. Bir kara borsacı cüzdanı gibi dopdoluydu göğsümün sol tarafında kalbim...

Bak şimdi gece. Ve bu bomboş odaların, tam takım sofaların tam orta yerinde, tavan tahtalarının, pencere pervazlarından, raflardan patır patır hâtıralar dökülüyor... Ben de kendimi okunmamış bir kitap gibi hissediyorum. Kesekâğıdı olsam, içine iki yüz elli gram toz şeker koyup ayakkabılarının dibine biraksam benim tatlı sevgilim...

Halbuki şu anda sen, dokuzuncu meskenimizdesin Sivri sinekli, eşsiz bir dereciğin kıyıcığında muhteşem bir gecekondu bu. Dir-seğini pencereye dayamış, yolunu gözlüyorsun... Sabırlı ol sevgilim. Az evvel ben burada pıhtı pıhtıyı topladım. Arka taraftaki mutfak-penceresinden usulca arka sokağa yığdım. Ev sahipleri ve diğer a-lacaklılar hiç çıkmadılar. Yalnız

perdeler yerli yerinde. Yük arabası tam sekiz buçukta gelecek. Eş-yaları, çanağı çömleği can havliyle bir anda içine attığım gibi, langır lungur pırrr... Doğru senin yanına geleceğim.

Şimdi dışarıyı gözetliyorum. Pencerelerden biri açık. Dışarda ay, karşı tepelerin ardından bakır bir tepsi gibi doğdu. Ve bir sarı hoş taa uzaktan bir çok şeyleri kalaylayıp geçti sevgilim... Artık, ay pırl pırl... Bahçe ve ev kapılarını aralık bıraktım. Yarın sabah ev sahipleri bu cascavlak hakikate kolayca girebilsinler diye..

Kapımızın önünde iki karaltı var. Birisi tostoparlak, öteki inco uzun. Top gibi olanı, kafasını pencerelere doğru kaldıra kaldıra mırıldanıyor:

— Fesuphanallah!.. Ne tarafa firar etti bu hınzir ile hınzire?..

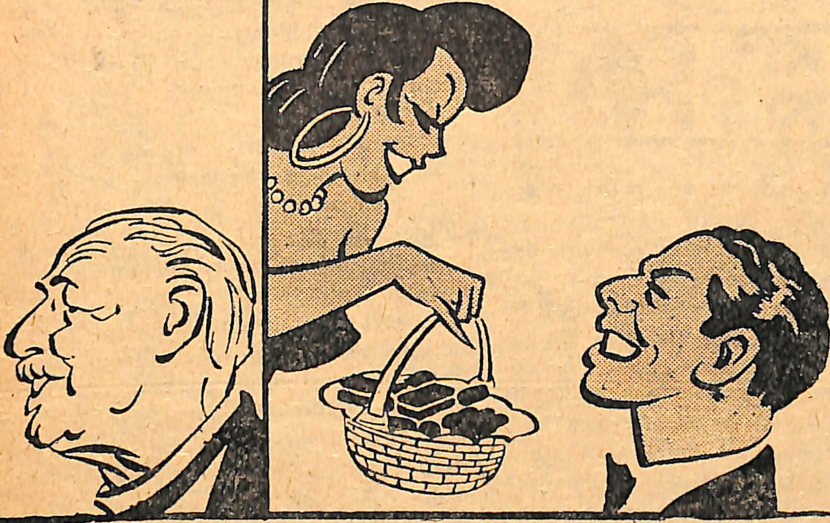
İnce uzun da ha bre kafasını sallamakta:

— Sankim efendim, kızgın bir saç sobaya bir katre soğuk su damlamış gibi efendim, puf deyip uçtular efendim. Ah borçlu ma-kulesi böyledir efendim.

Ceplerinden birer tesbih çıkarıp

Kutlu Olsun...

N.R

okum!..

— Bir çikolata!..

Romantik

şakır şakır ettirmeye başladılar. Oh, insanın gizlice kendi kendini başkalarından dinlemesi, tatlı tuzlulu bir ziyafetten sonra biyoloji bakımından mideyi tetkik gibi bir şey; hazmetmek ne güç... Gök yüzünde yıldızlar pırıldamakta, yeryüzünde sular şırıldamakta ve kapının öndekiler dırlıdamakta sevgilim... Fakat birden bire paldır küldür bahçe kapısından içeri daldılar, fısıltılarını daha iyi duyuyorum:

— Hayrola hazret, birden bire neden içeri daldınız, beni de içeri sektiniz?

— Görmedin mi a birader, Yağcı Cemal köşeden gözüktü. Kendisine bir hayli miktar borcum da mevcut. Üç aydır atlata atlata...

— Ah, yanındaki berber Emine de bendenizin bir miktar hesabı cari belası var...

— Sussss!..

— Pısssss!..

Şimdi Yağcı Cemal kapıya dıkkıldı sevgilim, Ay ışığında kafacığı pırıl pırıl parlıyor...

— Yahu, bu çıkmaz sokakta ne tarafa tüydü bu kâratılar?

Berber Emin cevap yetiştiriyor:

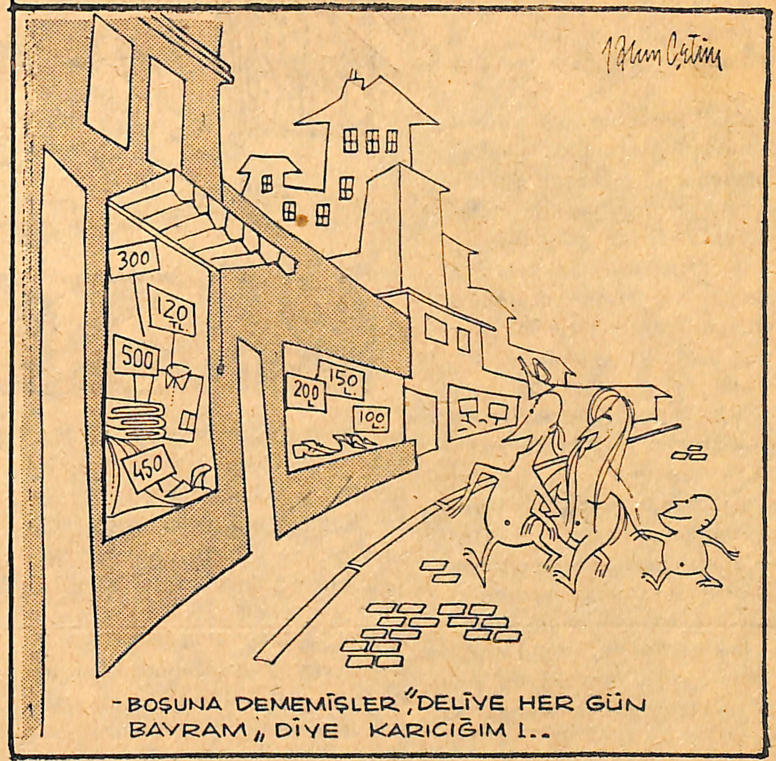
— Ne hinoğlu hündür onlar. Yer yarılrsa içine girseler, dünyayı öbür taraftan delip çıkarlar be kardeşim!..

Yağcı, kafasını bizim pencere- lere doğru kaldırıp:

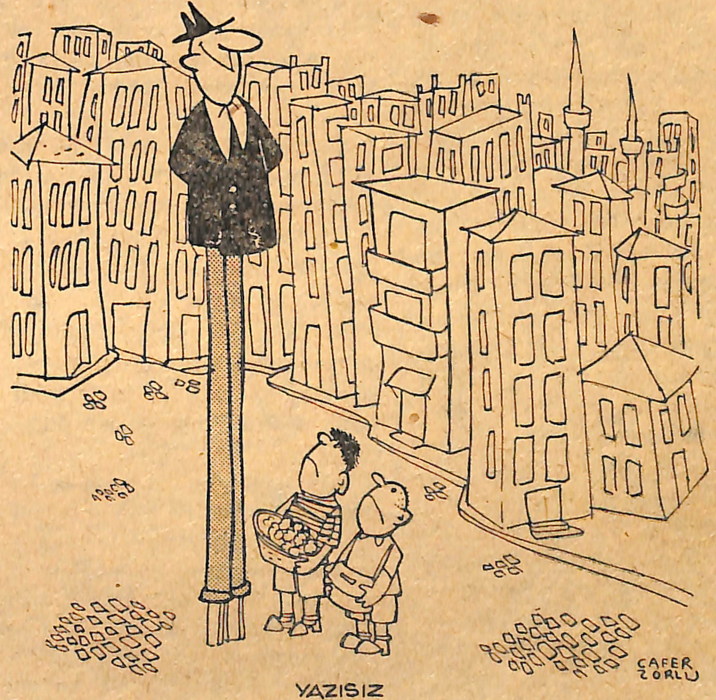
— Ya şu çifte kumrulara ne dersin, tüymüşler işte!..

Ah, of heyhat!.. Gözlerden kal- be inen ve oradan kafaya zıplayan aşkımızı hatırlıyor musun sevgi- lim!.. İşte köşe başından İcra me- muru Niyazi gözüktü. Onu görün- ce Yağcı ile berber de, apar topar attılar kendilerini bizim kapıdan içeri. Daha sonra kunduracı Rıza köşeyi dönünce İcra memuru Ni- yazı de başladı fellek fellek ka- çacak kapı aramıya... Fakat bu dırdaracak mahallemizde borçlu olmıyan kim var?.. Ebe Şahinde- nin damadı Köse Hamdiye borç- lu, Köse Hamdi de kabasakal Nu- riye, o da papyon Necatiye taka- naklı... Hepsi de teker teker kö- şeyi dönüyor. Bizim bahçe kara- gözün meşhur küpüne döndü sev- gilim, başı sıkılan yallah içeri...

İşte merdivenden ayak patırtı- ları duyuyorum. Bir iki üç: Dallı güllü perdelerimizi kapamamla arka pencereden kendimi pat diye eşyaların üzerine atmam bir oldu. Geride kalan evde patırtılar gü- rültüler var. Yük arabamızın bey- giri Donkişotun küheylanı gibi, sıska ve azametli. Arabacı da böyle kapkaç işlere alışkın. Ben eşyaların en tepesine kurulup tel- dolaba sımsiki sarılmışım. Paldır küldür kaçıyoruz. Nallardan kal- dırım taşlarına şimşekler çakıyor. Gökte yıldızlar pırıldıyor, yerde sular şırıldıyor... Açı kollarını sev- gilim, aç da yeni gecekonduda be-

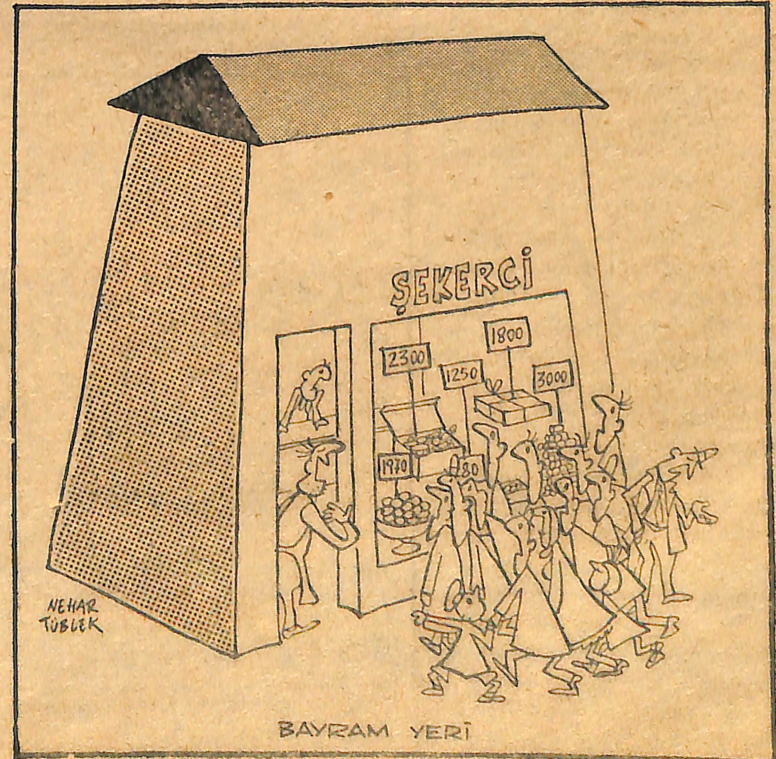

— BOŞUNA DEMEMİŞLER "DELİYE HER GÜN BAYRAM" DİYE KARICIĞIM I..

YAZISIZ

SAFER ZORLU

BAYRAM YERİ

ELİKANLI:
— Ben senin gibi düşün-
müyorum Dayı, dedi.
Yaşlı adam yiğenine kırıncı bak-
tı:

— Nasıl istersen öyle düşün,
dedi, bundan sonra ben, insanlar,
yanıbaşında birbirlerini öldürse-
ler, değil ayırmak, yardım etmek,
ne oluyor, ne yapıyorlar diye ba-
şımı çevirip de bakmam bile... A-
daaam sendee... Bana mı kalmış..
Varsın, yesinler birbirlerini. Bun-
dan sonra mı, karışmam.

— Bizi batıran hep bu adam
sendecilik Dayı... Eskiden sen de
böyle söylemez miydin canım?

— Eskidenmiş o!

— Ama kendi kendinle gelişme-
ye düşünüyorsun.

— Çelişme melişme, her neyse.
Başkalarına yardıma koşayım di-
ye başımı ateşe yakamam artık...

— Nasılsa başına bir iki küçük
şey gelmiş diye, sendeki bu vur-
dum duymazlığı hiç anlamıyorum
doğrusu!

— Küçük şey mi?... Bir iki ta-
ne mi?... Sen ne diyorsun oğlum,
bu yaştan sonra ben sabıkalı ol-
dum, sen daha konuşuyorsun Yi-
ne birisine dayanamayıp yardıma
koşacağım da başım derde gire-
cek diye korkumdan evden çık-
maz olmuştum. Ama otur otur
pathyacağım. Çok güzel bir sa-
bah... Ne olursa olsun, biraz çıkıp
hava alayım, dedim. Şehir içinde
dolaşsam, biliyorum, yine daya-
namıyacağım, bir şeye karışaca-
ğım. Başım derde girecek. Onun
için, söyle alıp başımı kırlara doğ-
ru çıkayım, dedim.

Ankara asfaltından gidiyorum.
Güneş sırtımı ısıtıyor. Kuşlar ötü-
yor. Sağım solum çimen çayır...
Vızır vızır da otomobiller, kam-
yonlar gidip geliyor. Rahat gide-
yim diye asfaltın dışına çıktım,
dümdüz geniş asfaltı arabalara bı-
raktım.

Toprak, atılmış pamuk döşek
gibi. Yere bastıkça, ayağımın al-
tında toprak esniyor. Ben de yay-
lana yaylana yürüyorum. Çayır-
lardan yeşil kokulu bir buğu tü-
tüyor. Toprakta tütten buğudan,
kırların titrek görünüşü Monet'in
tablolarına benziyor. Keyfime hiç
diyecek yok. Altmış yıllık yorgun
luğum, vücudümden süzülüp a-
yaklarımdan damla damla yumu-
şacık toprağa akıyor.

Ben böyle dalmış giderken kar-
şıdan canavar gibi bir otomobil
koptu geldi. Ama nasıl, hızından
hava vin vin ötüyor. Yolum öbür
yanından da ben yaşta bir köylü
geliyor. Köylü, karşıdan kopmuş
gelen arabanın vınlamasını du-
yunca kendini yolun sağ kıyısına
fırlattı.

Arabanın karoseri iki renkli:
Üstü, çocuk kakası renginde, altı
da patlıcan moru. Güneş vurdukça
pırl pırl yapıyor. Özel araba...

İhtiyarım, kendisini sağa attığı-
nı görünce direksiyonu kırıp tek-

rar üstüne yürümez mi?... Adam,
baktı can elden gidiyor, kaldırıp
kendini yolun soluna attı. Bu se-
fer, kaka renkli araba, sağa, ada-
mın üstüne seğırtti. Adam şaşır-
mış, bir sağ daha yaptı. Otomobil,
yine ona döndü...

Hani kalabalık caddede gider-
ken, karşına biri çıkar toslaşırınsın
da, sen ona yol vereyim, o sana
yol vereyim diye, ikiniz birden bir
sağa, bir sola adım atar durursu-
nuz ya, işte öyle... Yaşlı köylü
sağa kaçıyor, araba üstüne geli-
yor. Arabadan kurtulmak için so-
la kaçıyor, araba üstüne bindiri-
yor.

Arabayla yaşlı köylü asfaltın
üstünde birbirlerine şaşırtmaca
veredursunlar, benim karşımda,
yolum öbür geçesindeki tarlada ça-
lışan iki erkek, bir kadın, bir de
çocuk, yol kıyısına gelip seyre
başladılar. Biri elindeki çapanın
sapına dayanmış yayvan yayvan
güllüyor. Kadın kikir kikir kikir
diyor. Çocuk kahkahadan kırılı-
yor.

Yaşlı köylüyle kovalamaca oy-
nayan arabadaki de kim diye bak-
tım. Bir kadın... Belki ellisini geç-
kin ama, boyanmış, düzgünlenmiş,
uzaktan 35 görünüyor. Boyalı,
düzgün kadınımın yaşını anlamak
için, sabah uyanınca suratına ba-
kacaksın. Yeni uyanmış kadının

yoluk hindi gerisine benzeyen su-
ratı içine öğürtü veriyorsa, yaşlı
elliden yukarıdır. Bu kadın da öy-
le: Sabahleyin 50, öğleyin 40, ak-
şam 30 yaşında görünenlerden. Di-
reksiyonu tutan ellerinde, araba-
sının rengiyle bir örnek yine ço-
cuk kakası sarısı, üstü örgü altı
deri eldivenler var. Kirece bat-
mış saman renkli saçları, araba
sağa sola seğırttikçe rüzgârdan
uçuyor. Kadın, önündeki yaşlı a-
dam canını kurtarmak için sağa
sola kaçıştı:

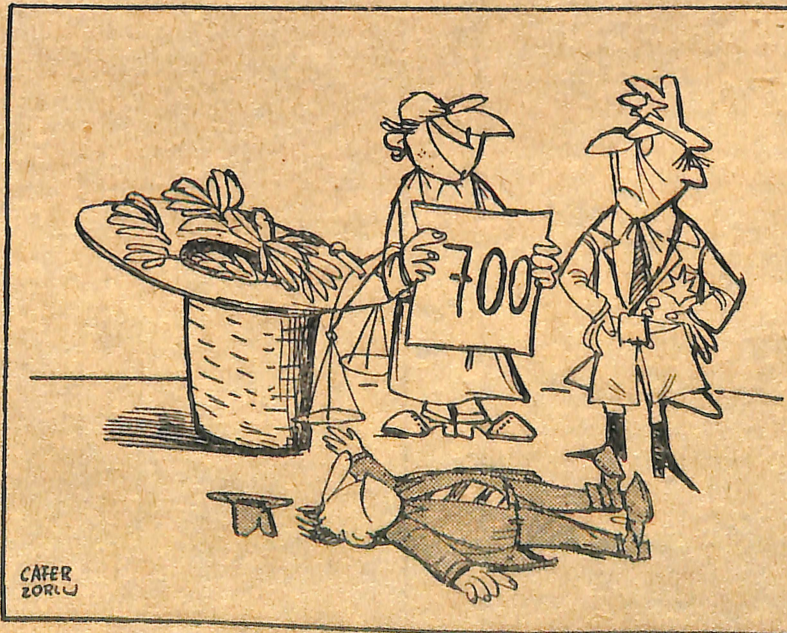
— Ay şimdi bayılacağım... A-
man bayılacağım... diye kahkaha-
larla karışık, şımarık cıgıllıklar a-
tıyor. O öyle güldükçe, göğsünde-
ki, vaktiyle meme diye kullandığı
iki torba, hop hop direksiyonun
üstüne hopluyor. İnsan dudağının
lâstikli olduğunu bilirim ama, ben
hayatımda böylesine açılan ağız
görmedim. Kadın güldükçe dudak-
ları yayılıyor, bütün suratı açık
bir ağız deliği oluyor. Arabayı
kullanan kadının en güzel yeri
gözleri. Çünkü kara gözlükten
gözleri görünmüyor.

Ben çoktan:

— Sizde hiç utanma, arlanma,
din, iman, hayâ yok mu? Alçak-
lar, namussuzlar!...

Diye bağıracağım ama, bundan
önce başıma gelenleri düşünüp
kendimi tutuyorum. Bakalım ne

Bazı esnaf meyveyi kasten pahalı satıyormuş... (Gazeteler)

— Namussuzum kasten değil abi, şaka yaptım!..

olacak, diye onlara bakıyorum.

Yiğen, dayısının sözünü kesti:

— Vay, vah... Demek bu kadar
«Aaaaam sendee» ci oldun Dayı?..

— Oğlum, biz havaya mı lâf
anlatıyoruz... Benim başıma ge-
lenler senin başına gelseydi, gö-
rürdüm ben seni o zaman... Ney-
se, dinle. Demek benim yine ak-
lım başıma gelmemiş ki, karşıda
gülüp duran köylülere:

— Ne duruyorsunuz, ihtiyarı
kurtarsanıza! diye bağırdım.

Köylülerden biri:

— Bize ne? dedi.

— Yahu adamcağız ezilecek be!

— Sana ne?

İkinci köylü:

— Pek meraklıysan sen kur-
tarsana... dedi.

Edepsiz herif, benim hâlim ol-
sa sana mı sorarım. Otomobilde-
ki kadının yanında bir de herif o-
turuyor. O da kahkahayla gülü-
yor. Adamın suratından belli ki,
hazımsızlıktan başka yeryüzünde
hiçbir derdi yok.

Zavallı ihtiyarcık, geceleyin üs-
tüne projektör tutulmuş tavşan
gibi şaşırmış, bir sağa sığıyor,
bir sola kaçıyor. Onlar böyle oy-
naşır dururken, karşıdan bir kam-
yon geldi. Kaka renkli otomobilin
yanında durdu. Kamyonun şoförü
aşağı indi. Hah, şimdi ihtiyarı
kurtaracak. Şu şımarık karıya da
iki ağır söz söyleyecek. Meşin ce-
ketli şoför iri yarı. Yanında mu-
avini de var. Karının yanındaki
herif ona bir şey yapamaz. Kam-
yon şoförüyle muavini de geçip bir
yana gülmeğe başlamazlar mı?
Öbür yandan bir taksi geldi, içi-
nde beş kişi var. Taksi durdu. İ-
çindekiler, arabanın pencerelerin-
den başlarını çıkarıp seyre baş-
ladılar. Gelen araba orda duru-
yor. Ben artık dayanamadım:

— Yahu ayıptır, şu kadına bir
şey söyleyin! dedim.

Her kafadan bir ses çıktı:

— Sana ne be!

— Sen ne karışıyorsun?

— Sana mı kaldı?

İhtiyara:

— Kaç hemşerim, kaç!... diye
bağırdım.

İhtiyar sesimi duydu mu, yok-
sa kendiliğinden mi, geri dönüp
kaçmağa başladı. Kaka renkli o-
tomobil de arkasından. Adam dü-
şüp kalkıp kaçıyor. Otomobil a-
damı sıyrıp yana attı.

— Yoldan çık hemşerim, tarla-
ya gir! diye bağırdım.

Adam sesimi duydu duymadı
bilmem, kendini yolun dışına attı.
Araba da asfalttan çıktı, hendeği
aşıp adamın üstüne bindirdi. Ar-
tık her ne olursa olsun diye, di-
reksiyondaki kadının japonu ko-
nundan elimi soktum, sütyeninden
yapıştım. Mahsus orasından tut-
madım. Kadının başka tutamağı
yok. Elimi atınca orasına geldi.

— Sizde hiç utanmak yok mu?
Yolunda giden şu zavallı ihtiyar-
dan ne istiyorsunuz?

— Sana ne?

— Ne demek sana ne?

Adamcağız da yerde inliyor. Kadın yanındaki herif:

— Yahu sen kim oluyorsun, dedi, trafik memuru musun?

Bastonumu kaldırdım:

— Sen kim oluyorsun? dedim.

— Ben, dedi, hanımefendi'ye direksiyon talimi yaptırıyorum.

— Vaaay, demek ehliyetiniz de yok.

Ama ben kadının sütyenine sıkıca yapışmışım, bırakmıyorum Ne yapayım, yakası yok ki, yakasına yapışayım.

Bizi çeviren kalabalığa:

— Yurttaşlar, hepiniz gördünüz, bu bayan şu zavallıyı çiğnedi, dedim.

Ordan biri:

— Koca yol, dedi, kör müydü, önüne ardına baksaydı!

Sarı kadın gaza bastı, birden otomobil fırlayınca, bir lastik memme teki havaya sıçradı, sütyen de elimde kaldı. Bıraksam kaçacaklar. Çamurluğa sıçrayıp, elimi pencereden attım:

— Ulan, siz hususî arabaya binmiş Hazreti Azrail misiniz, alçaklar!

Araba kurşun gibi gidiyor. Tıpkı Amerikan gangster filmlerindeki gibi. Ben arabanın penceresine yapışmışım, kimse sökemez. Kadın, manikürlü tırnaklarını elime geçirmiş. Ben barbar bağıriyorum:

— Ulan, burası dağ başı mı? Kanun yok mu?

Biz böylece şehre girdik. Kadın arabayı, trafik memurunun önünde durdurdu:

— Bu adam bizi kaçırıyor! dedi.

Biz döküldük karakola. Ben olanı biteni anlattım. Komiser benden yana çıktı. Ne kadının, ne yanındakinin ehliyeti varmış. Kadın kızdı. Kaşının birini kaldırdı:

— Siz, benim kim olduğumu biliyor musunuz?

Komisere:

— Aman önce adamı kurtarın, dedim, ya ölmüştür, ya can çekiyor.

Gittiler adamı almaya. Zavallı debelenip duruyormuş. Adamı getirdiler. Sarı kadınla yanındaki adam, ihtiyarla fısıfıs fısırdadılar. Sonra komiser adama sordu:

— Nasıl oldu, anlat!

— Efendim, ben gidiyordum yolda. Bu araba da yolun sağında duruyordu. Benim birden ayaklarım birbirine dolandı, duran arabanın üstüne düştüm. İhtiyarlık...

Komiser:

— Araba sana çarpmadı mı?

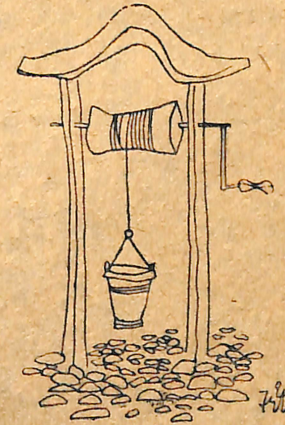
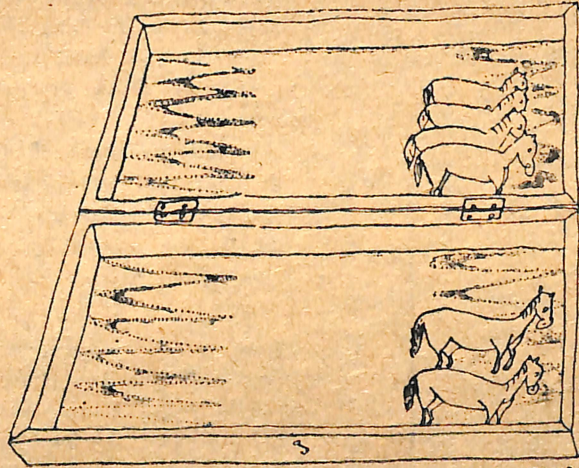
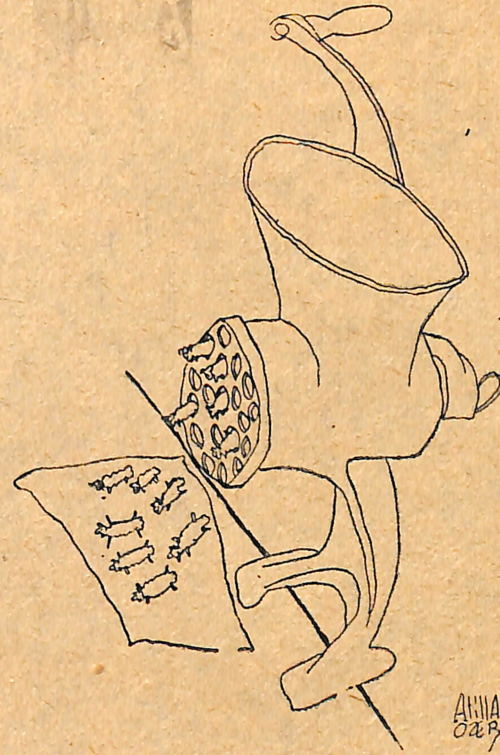
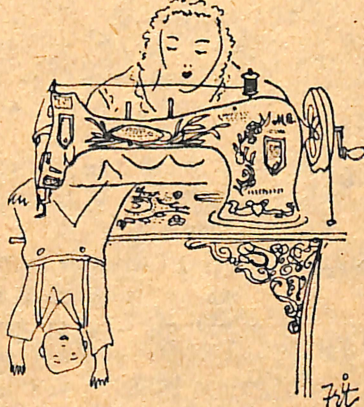
— Yooo... Yerinde duran araba bana nerden çarpsın? Ben arabaya çarptım.

Tuuu!... Saçımı başımı yolmaya başladım.

— Yahu bu kadın, arabayla seni çiğnemedi mi?

— İh, araba kim oluyor da be-

bize göre

ni çiğniyecek?... Ben arabayı çiğnedim!

Deli olacağım. Komiser:

— Dâvacı mısınız? diye sordu.

Sarı kadın:

— Arabanın çamurluğunu biraz çizdi ama, dâvacı değilim. Bu zavallının nesini alayım. Ben iyi yürekli bir kadınam, dedi.

Sonra bana döndü:

— Seni şimdi ne diye dâva edeyim, söyle! dedi. İftiradan mı mahkemeye vereyim, şantajcılıktan mı, yoksa kadın kaçırmaya teşebbüsten mi? Yoksa haysiyetimle, şerefimle oynamaktan mı? Söyle, hangisinden?...

Komiser bana döndü:

— Beyefendi, dedi, size hiç yakıştıramıyorum. Yaşınızdan başınızdan utanın. Kadın kaçırıyor diye gazetelere düşmek ister misiniz? Çok ayıp...

Kafam kızdı:

— Bu ne iştir? Bu kadının ehliyeti yok. Araba kullanıyor... dedim.

— Orası size ait değil. O, bizim bileceğimiz iş. Elbet biz gereken işlemi yaparız. Rica ederim, vazifemize karışmayın! Size ne?

— Hadi, muhterem Hanımefendi'den af dileyin de bu işi burda kapiyalım. Sonra sizin için iyi olmaz.

Kadın eline ayağına kapanıp af diledim. Yine iyi kadınımsız.

— Hadi affettim. Bu size ders olsun, bir daha üstünüze vazife olmayan işe burnunuzu sokmaym, dedi.

Çıkarken baktım, göğsümde penbe bir şey sallanıyor. Kadının sütyeni, ceketimin düğmesine takılmış.

— Affedersiniz, sütyeniniz bende kalmış... dedim.

Komiser:

— Gördünüz mü, suç delili bile var, dedi. Demek yetişmesek, hanımefendiyi kim bilir ne yapcaktınız...

— Hiç... Öyle ya, bana ne?

Karakoldan çıktım. Arabanın çarptığı ihtiyar:

— Ah kalçam, vah oyluğum... diye inliye sendeliye gidiyor.

— Yahu, yalan söylemeye hiç utanmadın mı? dedim.

— Adam sendee, dedi, mahkemeye verseydim, sanki ne kazanacaktım? dedi.

— Peki, mahkemeye vermedin de ne kazandın?

— Elli lira... dedi.

Cebinden bir ellilik çıkardı. Elli liradan buram buram sarı kadının kokusu yayıldı!

Aziz NESİN

Politika!

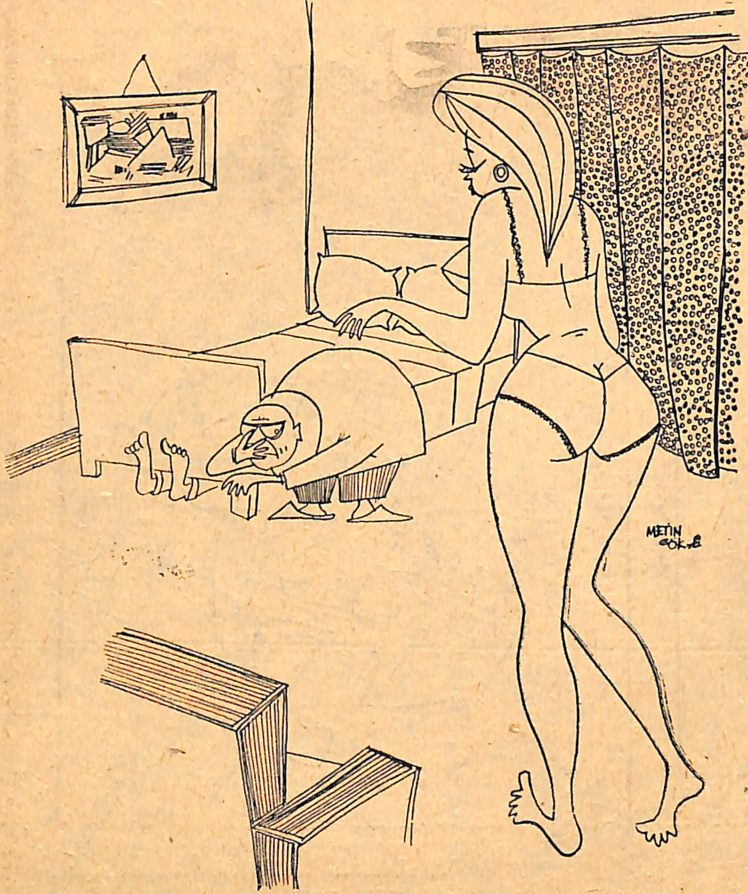
Küçük çocuk babasına sordu:

— Babacığım, politikada vatan haini diye kime derler?

— Bizim partiyi bırakıp öbür partiye geçene yavrucuğum...

— Peki öbür partiyi bırakıp, sizin partiye geçene ne denir?

— Dönme denilir ona oğlum!

— Öfff!.. İnsan hovardalığa giderken hiç olmazsa ayak-
larını yıkar be!..

SÜMERBANK

Memleketimizin en büyük
sanayi teşekkülü

Sümerbank

Bankacılık hizmetleriyle de
emrinizdedir.

DÖNÜŞ

Yahya Kemal'e sormuşlar:
— Üstad, Bursanın nesini
seversin?
— Kebabını,
— İzmirin?
— İncirini!
— İstanbulun?
— Taşını, toprağını, denizi-
ni!
— E, ya Ankaranın?..
— Ankaranın.., İstanbula dö-
nüştünü!

YÜRÜYEN DEDE

Ahmet Vefik Paşa Bursada
vali iken, bir çok yol açtır-
mış. Açılması lâzım gelen bir
yolun üstünde «Yürüyen De-
de» isminde bir türbe varmış.
Bunu yıktırmak lâzım geliyor.
Bir gün Ahmet Vefik Paşa
yanına vilâyetin ulemasını, eş-
rafını almış, bir miktar da a-
mele getirmiş. Türbenin ba-
şına gitmiş, üç defa:
— Yürü ya dede!
Diye bağırarak, sonra ame-
le-
yet:
— Yıkın türbeyi, elbette de-
de hazretleri yürümüşdür, a-
yak altında kalacak değil a!
 demiş.

BORÇ!

Sıkıntıya düşen bir dostu,
Prenses Zeynep hanımın koca-
sı Kâmil Paşadan borç iste-
mişti. Kâmil Paşa, fena bir
koku almış gibi burnunu bu-
ruşturarak:
— Biliyor musunuz, dedi,
borç vermek ne kadar zordur?
Dostu, tok süzlü, izzet-i ne-
fis sahibi adamdı:
— Ya sen, dedi, borç iste-
mek ne kadar zordur, biliyor
musun?!

TAKLİT!

Rıza Tevfik gayet güzel A-
rap, Yahudi, Arnavut taklidi
yapardı. Bir makalesinin altın-
da:

Filozof

Rıza Tevfik

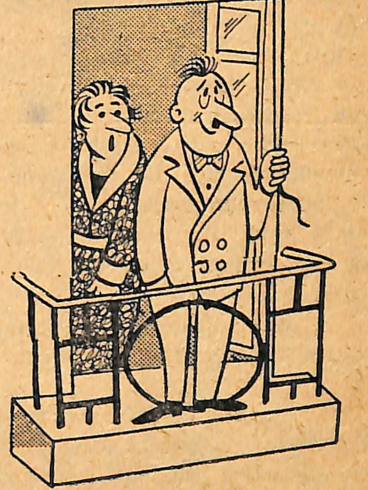
imzasını gören Tevfik Fikret
zehir gibi güldü:

— Görüyor musunuz? Şimdi
de filozof taklidi yapmaya baş-
ladı!

SU AKAR!

Saltanat devrinde sözünü hiç
sakınmadan söylediği için is-
minin başına bir «deli» kelime-
si takılan Müşir Fuat Paşa, bir
gün İstinye'deki yahşının pen-
ceresinden dalgın dalgın deni-
zi seyredirken, sandalla geçen
bir dostunu görürnce:

— Ne yaparsın, demiş, şö-
retimize uymaya çalışıyoruz:
Su akar, deli bakar!..

YAZISIZ

Sahibi :

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden:

KADRİ YURDATAP

Klotfarer Cad. No. 8 - 10

Belediye - İstanbul

Basıldığı yer:

ERCAN MATBAASI

Kapak baskısı:

ŞAKA MATBAASI

— Üç gündür karnımda
bir şeyler kımıldıyor gibi..

— Kız, sakın nişanlın
zam yapmış olmasın!..

MILLETLER GÜLÜYOR

Ne olacaktı!

Amerikaya muhacir olarak gelmişti. İş aramağa koyuldu ve bir çok dostlar, arkadaşlar edindi. Bunlardan biri onu bir müesseseye kapıcı olarak tavsiye etti. Ne yazık ki ne okuma ne de yazma biliyordu, reddedildi. Bundan sonra, kendi kendine bir yazıhane açıp emlak komisyonculuğuna başladı. Talihi yaver gitti ve birkaç yıl içinde milyoner oldu.

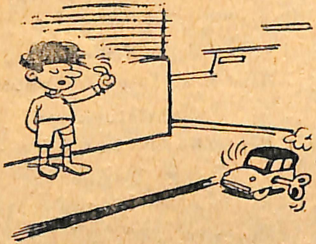
Birgün bankada bir işi olmuştı. Memur çekeceği parayı yazması ve imzalaması için bir kâğıt uzatınca cahil milyoner:

— Ben okuma yazma bilmem dedi, lütfen siz yazın! Memur şaşırmişti:

— Yok canım dedi. Bravo doğrusu! Eğer bir de okuma yazma bilseydiniz ne olacaktınız acaba?

Beriki gülümsedi:

— Bir kapıcı.

YAZISIZ

Minnet borcu!

Seneler önce Afrikada aslan avlamıştı. Heyecanlı av maceralarından birinde, ormanda bir fille karşılaştı; hayvanın ayağına ufak bir taş batmış kıvranıp duruyordu. Avcı bunu çıkardı ve hayvanı rahata kavuşturup yoluna devam etti.

Yıllar sonra, bir akşam sirke gitti. Sıra fillerin heyecanlı numarasına gelmişti. Avcı soldan ikinci fili tanıdı; bu, Afrikada rastladığı fildi ve hayret değil mi, o da avcıyı tanıdı! sevgili okurlar! Minnet borcunu nasıl ödedi biliyor musunuz? Sıradan ayrıldı, sabık avcının oturduğu iki dolarlık kısıma yaklaşıp hortumunu uzattı ve onu yavaşça havaya kaldırarak üç dolarlık yerlerin en ön sırasına oturttu!..

İLHAM

Hürmet, borçlu olduğumuz şeydir. Sevgi, isteyerek verdiğimiz!

P. J. Bailey

En asil intikam, unutmaktır.

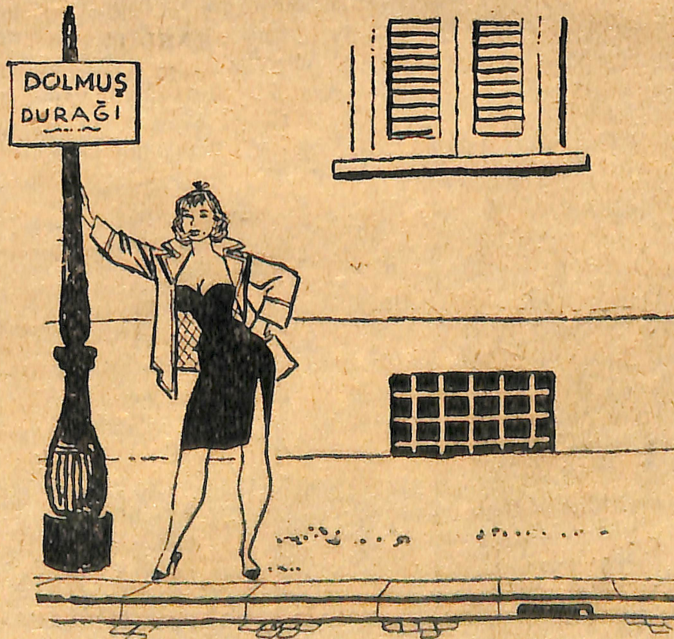
H. G. Bohn

Akıllı kimseler, tehlikeli zamanlarda susarlar.

John Selden

Öğretmek iki defa öğrenmektir.

Joseph Jourbert

YAZISIZ

Dinlenme!

Otuz yıllık bir çalışmadan sonra ikramiye alarak şirketten ayrılıyordu. Patronu sordu:

— Bundan sonra ne yapacaksınız bakalım?

— Dinleneceğim! Hem öyle ki, sabahları üzerime güneş ışığı düşmeden kalkmıyacağım yataktan!..

— Bunda pek bir fevkalâde-lik yok dostum. Hepimiz güneş doğunca kalkıyoruz!..

— Evet ama benim yatak odam evin batı tarafında!

Düğün marşı!

Küçük Dan'ın, yaşı, hiç evlenmemiş ve müthiş müzik meraklısı bir halası vardı. Ekseri konserlere Dan'ı da beraber götürürdü. Yine böyle bir konserde orkestra Mendelssohn'un Düğün Marşına başlamıştı ki Dan sordu:

— Halacığım; bu parça neydi, bana hiç yabancı gelmiyor?

İhtiyar kız dalgın bir tavırla içini çekerek cevap verdi:

— Genç kızların duası yavrucağım!..

— Elli yaşında bir erkek ihtiyar sayılmaz...!

— Evet, ama iki tane yirmi beşlik olsa daha iyi değil mi?

Sil baştan!

Ondan bir lokma, bundan bir tadımlık olan akşam yemeği karnı iyice acıkmış olan misafiri doyurmaktan çok uzaktı. Bu fakir ziyafet sona erince ev sahibi:

— Umarım ki, dedi, çok yakın bir zamanda sizinle yemek yemek zevkini bana tekrar verirsiniz...

Misafir:

— Memnuniyetle, diye cevap verdi, haydi hemen başlayalım!..

Birinci Perde

(Sahne: Boğaziçinde, Rumeli kıyısında eski bir yalı, Salon. Yaldızlı stil eşya. Duvarı, göğsü nişanlarla süslü, Paşanın bir resmi. Yıldızlı endam aynası, saçaklı perdeler, Geniş balkon.)

BİRİNCİ MECLİS

Abdurrahman - Tosun

Abdurrahman

(Balkondan sesi gelir)

Bulamadın mı?... Nasıl?... Haa, buldun... Peki, peki, içeri gir de anlat...

(Paşa, balkondan salona girer)

Abdurrahman

(Kendi kendine söylenir)

Hayırdır inşallah, pek çabuk döndü ama...

(Bir sigara çıkarıp ağızlığına takarken ahçı Tosun sağdaki kapıdan nefes nefese girer)

Tosun

Bir otobosla gittim, bir otobosla geldim Paşam... İnsan dediğin kuş misali!

Abdurrahman

Beceren'i buldun mu?...

Tosun

Buldum Paşam... Kendisi de, ya mağı çufut da dükkândaydı. Beni görünce, birbirlerine işmar edip sırtıldılar... Sonra efendicağzım...

Abdurrahman

Sadede gel Tosun, sadede!...

Tosun

Peki Paşam, ne zaman emrederseniz o zaman gelirim...

(Geri geri çekilir)

Abdurrahman

Canım nereye gidiyorsun Tosun?... Ben sana git mi dedim?... Sadede gel diyorum, Yâni lâfı u zatmadan, çabuk anlat... Söyle, iş ne oldu?...

Tosun

İş mi?... Hay Allah... Zihnim karıştı şimdi... Lâfın neresinde kaldıktı?...

Abdurrahman

Dükkâna gittin... İkisi de oradaydı... Seni görünce sırtıldılar... Sonra?...

Tosun

Ha... Sonra efendim... Dur bakayım... Evet, Paşafendimizin sana bir mektubu var dedim... Ver bakalım, dedi... Vermem dedim... Neye vermiyorsun ulan dedi?... Ben de ona: Paşafendimiz bana: «Tosun, şu mektubu al, Beceren'e götür, dedi, ver demedi ki...» dedim!

Abdurrahman

(Elini dizine vurarak yerinden fırlar)

Hay ayı hay!..

Tosun

(Yılışık yılışık güler)

O da böyle dedi... Emme, sana mı dedi, bana mı dedi, gayri bilmem!...

(Mektubu cebinden çıkarıp Paşaya iade eder)

Abdurrahman Paşa

Leylâ Hanımefendi

Müzehher

Gündüz Turna

Şemsi Efendi

Ahmet Beceren

Şefik Ezhar Paşa

Tosun

Fatma

Ali Şarlok

İki sivil polis.

Emekli Osmanlı Generali

Abdurrahman Paşanın karısı

Abdurrahman Paşanın kızı

Müzehher'in nişanlısı

Edebiyat Muallimi

«İş Beceren İdarehanesi» sahibi

Mısırlı milyoner

Ahçı

Hizmetçi

Sofracı

Abdurrahman

Bana demiş olacak, bana... Senin gibi dangalağa iş havale ettiğim için... Ya sabur... Ya sabur... Haydi defol karşımdan... Sırtıp durma öyle!

(Tosun, el pençe, geri geri yürüyerek çıkarken içeri giren Leylâ'ya çarpar.)

İKİNCİ MECLİS

Abdurrahman - Leylâ - sonra,

Tosun

Tosun

(Telâşla Leylâ'ya)

Pardon!

Abdurrahman

Aman sevsinler!.. Pardonu öğrenmiş!

Leylâ

Ne var, ne oldu Paşacığım?... Yine sesiniz sinirli sinirli çıkıyor.. Biliyorsunuz, doktor, vara yoğa kızmayınız diye size kaç kere rica etti... Yazık değil mi kıymetli canınıza kuzum?...

Abdurrahman

Nasıl kızmıyayım? Nasıl sinirlenmiyeyim a hanımcağım?... Müzehher'in terzisine ne gün için söz vermiştin?

Leylâ

Bugün!

Abdurrahman

Vergi tahsildarına?

Leylâ

Ona da bugün!

Abdurrahman

Bakkala, kasaba, sütçüye... Onlara da bugün, değil mi?...

Leylâ

Hattâ elektrikliye de... Hattâ telefoncuya da!...

Abdurrahman

Gördün mü? Neredeyse şimdi birer birer damlamağa başlıyacaktırlar...

Leylâ

Ahmet Beceren Bey yazıhane-sinde yok mu imiş?

Abdurrahman

Orada imiş... Orada imiş ama, bizim... Hani vallahi ağızından sizin yanımızda ilk defa kaba bir söz çıkacaktı... Bizim Tosun mektubu vermemiş...

Leylâ

Acayıp... Sebep?

Abdurrahman

Sebep: Ben ona: «Tosun, bu mektubu Ahmet Beceren Beye götür» demişim çünkü... Ver dememişim ki!..

[Burun deliklerinden cigara dumanlarını boşaltarak salonda hidetle dolaşır.]

Leylâ

Çok fena, çok... Şimdi ne yapacağız?..

Abdurrahman

Şimdi?... Dur... Dur bakayım...

(Kapıyı açıp seslenir)

Abdurrahman

Tosun... Tosun...

Tosun

(Ellerini önlüğüne kuruluvarak koşar.)

Paşam...

Abdurrahman

Ne yapıyorsunuz?

Tosun

İyiym efendim... Siz ne yapıyorsunuz?

Abdurrahman

Allah, Allah... çattık belâya...

Leylâ

Rica ederim Paşacığım, öfkelenmeyiniz...

Abdurrahman

Gel buraya... Yanıma gel... Hah şöyle... Beni dinliyor musun?

Tosun

Dinliyorum Paşam...

Abdurrahman

Tosun!..

Tosun

Efendim...

Abdurrahman

Ben yalıda yokum...

Tosun

[İki eliyle yüzünü kapatarak güler.]

Hih hih hih hih...

Abdurrahman

Ne var gülecek bunda?... Ben yalıda yokum...

Tosun

Affedersiniz emme, artık söylemesi kötülük, okadar da enayi değilim gayri...

Leylâ

Tosun... Ne demek istiyorsun yani?..

Tosun

Yaniya ki, Rabbi Teâlâya şükürler olsun, ara sıra pirincin taşını falan kaçıyorum emme, gayri koskoca zatı âlinizi de görmeyecek değilim a...

Abdurrahman

[Tosunu omuzlarından tutup silker]

Tosun... Ben... yalıda... yokumm!..

Tosun

Vallaha da varsın, billâha da varsın!

Abdurrahman

Tövbe estağfurullah... Tövbe estağfirullah... [Leylâya bakarak] Ne yapacağız şimdi?..

Leylâ

Canım Tosun, niçin anlamıyorsun?... Evet, Paşa hazretleri yalıda... Yalıda ama, yalıda yok!..

Abdurrahman

Yani, bakkal, kasap, vergi tahsildarı, sütçü falan gelip de beni sordu mu?...

Leylâ

Paşa hazretleri yalıda yok!

Tosun

Tooo... Allah lâıyığını versin... (Birden kendine gelerek) Şey... Affedersiniz... Hani ya lâfı geç anladım da kendime tükürüyorum!

Abdurrahman

Zarar yok, zarar yok... Sen anla da...

Tosun

Anladım! İyice anladım!

Abdurrahman

Peki, haydi, anladınsa git...

Tosun

Allah ömürler versin efendim... (Çıkar).

Leylâ

Keşke Ahmet Beceren'e Gündüz'ü gönderseydiniz...

Abdurrahman

Gündüzü mü?... Allah esirgesin... Ahmet Beceren ona selâm bile vermeğe tövbeli... Yüzünü gördü mü, ifrit görmüşe dönüyor... En iyisi ben gitmeliyim... Ama, bugün geç oldu artık... Yarın inşallah... Hem ne de olsa yüz yüzden utanır!

Leylâ

Evet, doğru...

Abdurrahman

Müzehher nerede?...

Leylâ

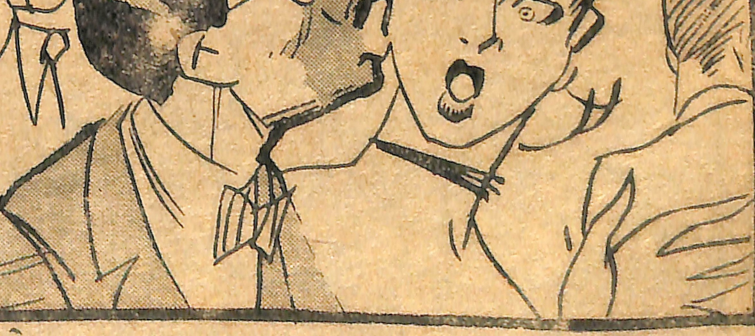
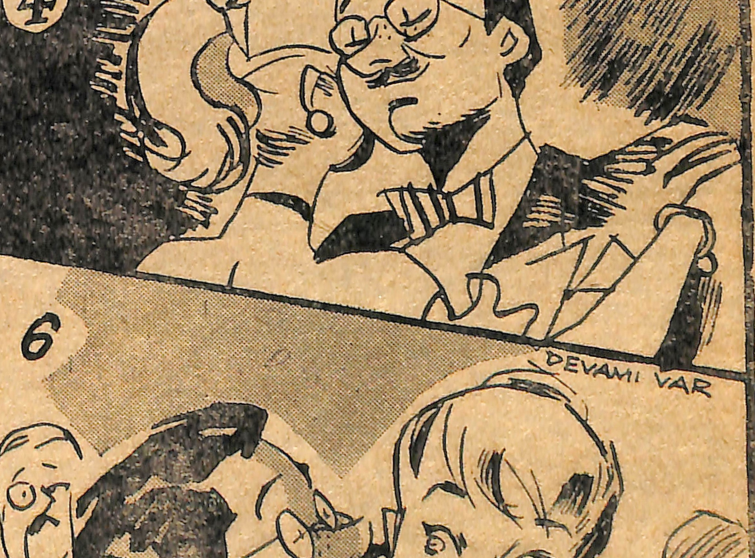
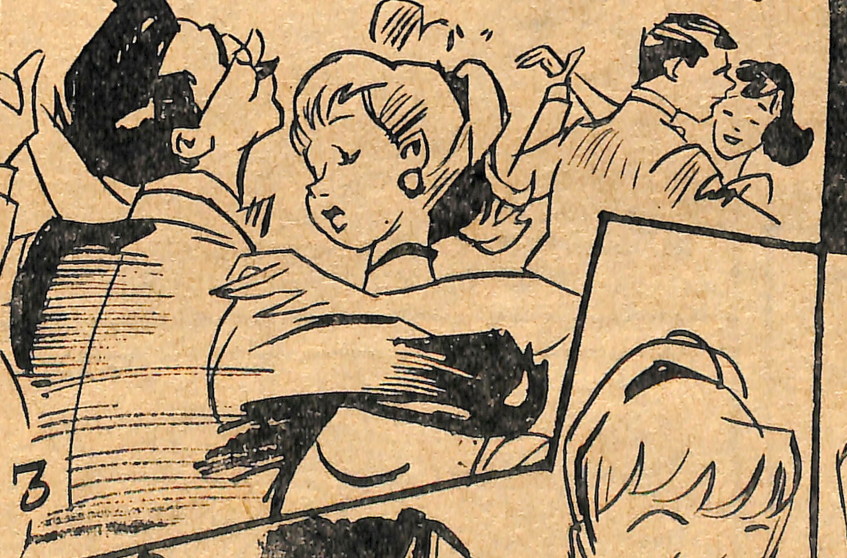
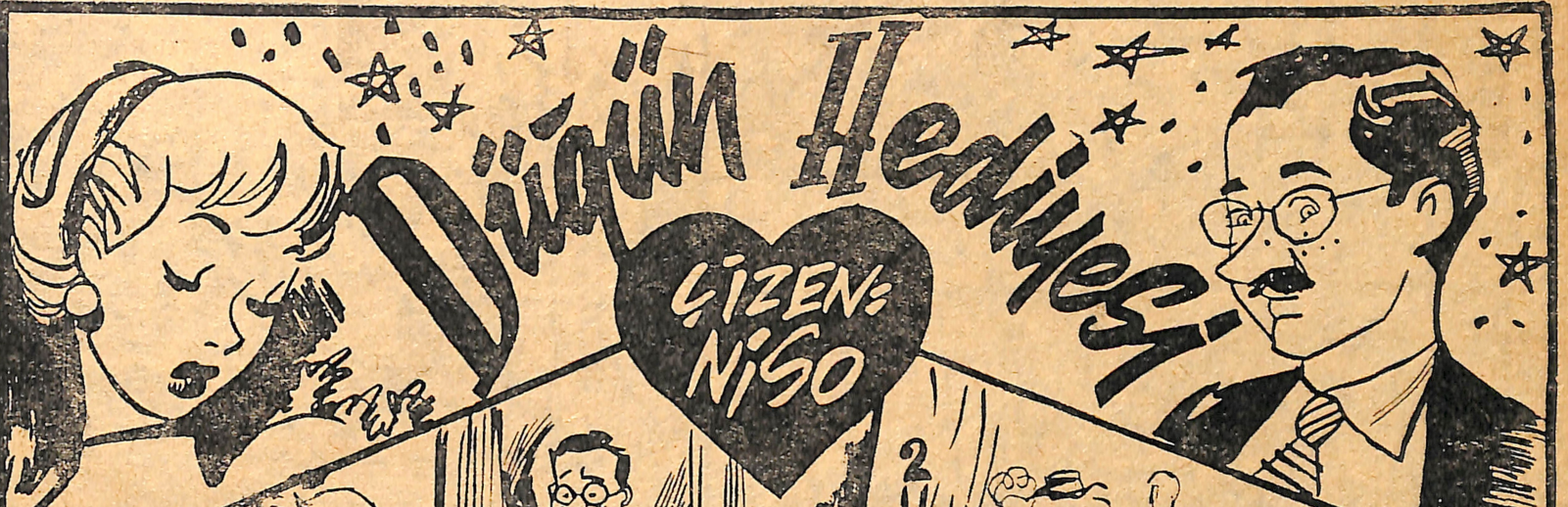
Biraz evvel Şinasi Efendi gelmişti... Yukarıda imtihana hazırlanıyor!

Abdurrahman

Bak, o adamcağın da kaç aydır maaşını vermiyoruz... Bereket versin eski terbiye... Hiç belli etmiyor... Bâri yukarı çıkayım da...

(Kapı açılır, Şinasi Efendi ile Müzehher görüntüler.)

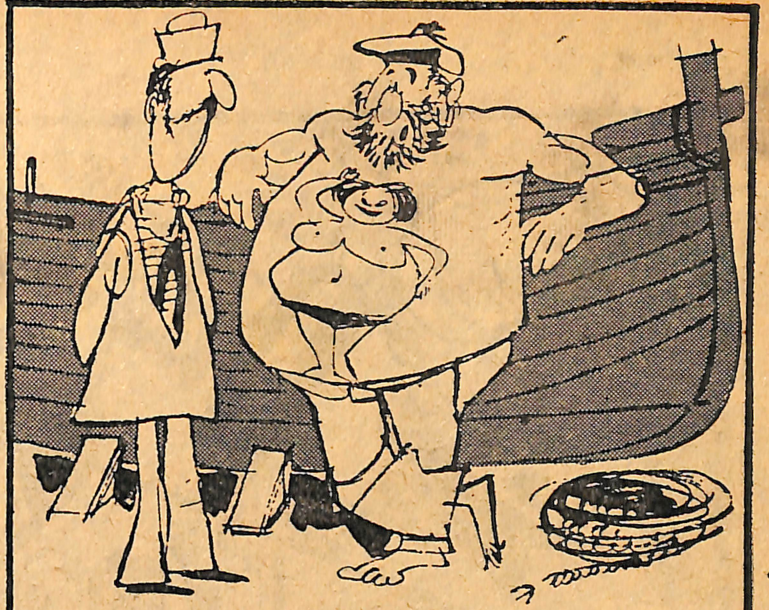
(Devamı var)

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

-KUZUM DOĞRU SÖYLEYİN : MAHÇUP MUSUNUZ ,
MİYOP MU ?

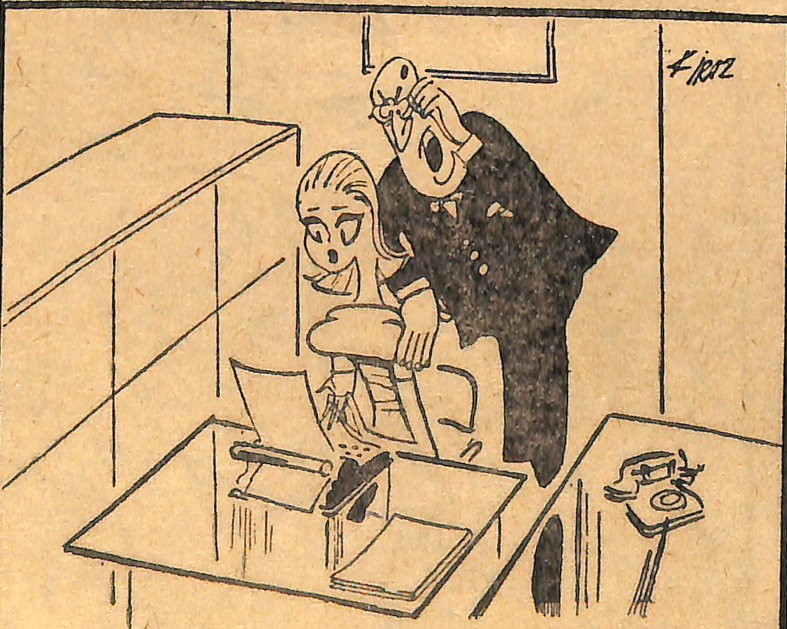

-ŞİMDİKİ HALİNE BAKMA , ESKİDEN FİDAN
GİBİ KIZDI ...

SİNEMA MÜDÜRLÜĞÜ

REJİSÖR- BÖYLE GÜZEL ... BİR DE SAÇLARINIZI
ARKAYA ATIN BAKAYIM !

-YAZDIKLARINI GÖREMİYORUM , SUNU BİRAZ
GERİYE ÇEK !

-BİR ÇANTALIK BU KADAR YETER DEĞİL Mİ ?

1959
DA

ayrıca

40

APARTMAN
DAİRESİ

1,5 MİLYON

LİRALIK

çeşitli para ikramiyeleri

Çekilişlere, hesabında en az
200 lirası olanlar iştirak eder
ler. Her 100 liraya bir kur'a
numarası verilir

YAPI ve KREDİ
BANKASI

AKBABA

E. CARRELL

— Şu kız çok hoşuma gidiyor. Bana karşı hislerini nasıl, nerede yoklasam acaba?
— Yarın otobüste yoklayıver!